

Domoljub

V Ljubljani, 7. januarja 1937

Leto 50 • Stev. 1a

Naša velika in sveta dolžnost

Za novo leto je škof ljubljanski naslovil na verne Slovence sledeče važne stavke:

Za novo leto je nam katoličanom papežev dr. tejnik kardinal Pacelli dal v imenu svetega Očeta geslo in program: »najstrožjo dolžnost, da beremo in po svoji možnosti širimo katoliško dnevno časopisje, ki opisuje življenje, presoja dogajanja in ustvarja rasti ter brani stebre krščanskega družabnega reda, moralni zakon, družino in mladino.«

K temu prav za prav nimamo katoličani ničesar pripomniti, ampak samo iti in vršiti, kar je naša velika in sveta dolžnost.

Kardinal Pacelli poudarja katoliško dnevno časopisje, ne misli torej v prvi vrsti na versko časopisje v ožjem pomenu besede, marveč na dnevnik. Katoliški dnevnik smemo imenovati tisti, ki opisuje življenje, presoja dogajanja in ustvarja javno mnenje v smislu katoliških resnic, raz stališče vere v Boga ali kakor je to izrazil kardinal Pacelli: »ki iz vseh njegovih strani sije katoliška resnica, ki varuje posameznika, utrjuje družino, visoko dviga čednosti, ki človeško družbo osrečujejo in ji zagotavljajo blagostanje in srečo.«

Svojih dolžnosti do takega katoliškega časopisja se mi katoličani premalo zavedamo.

Pregledal sem vatikansko razstavo katoliškega tiska ter mogel ugotoviti, da imamo katoličani veliko število tednikov in mesečnikov, tudi z znanstvenimi revijami se smemo ponašati — a dnevnikov imamo mnogo, mnoge premalo. Veliko svetovno dnevno časopisje je v drugih rokah! In to časopisje, ki v ogromnih nakladah preplavlja svet in daje duševno hrano milijonom, oznanja v neštetihih odtenkih materializem. Presoja, razpravlja vse iz golega materialističnega stališča. Bog, njegove zapovedi

in resnice, za to časopisje ne eksistirajo. Če kaj pove o cerkvi, o verskih zadevah, stori to le v toliko, v kolikor vsebuje kako senzacijo in hoče zadovoljiti radovednost čitateljev. Načelno pa stoji na stališču: brez Boga. In uspeh takega časopisja? Prvi rod, ki ga je dan za dnem bral, je obdržal še nekaj sledov privzgojene vere, dasi je padal vedno bolj v verski indiferentizem, otroci so postali že brezbožniki, vnuki pa bodo protibožniki, borbeni sovražniki vere in Boga, saj dnevne injekcije materialističnega naziranja z železno doslednostjo umore vsako vero v osebnega Boga in v odgovornost pred njim.

Katoličani pa berejo, naročajo, podpirajo in pomagajo vzdrževati takšno časopisje, ki bo, ako pojde tako dalje, ob malomarnosti katoličanov uničilo duhovno kulturo krščanskega sveta in vrglo človeštvo nazaj v poganstvo, ne, reči moramo v brezboštvo, kar je hujše od poganstva.

Zadnji čas je, da se katoličani vzdramimo. Ne sme biti med nami več katoličanov, ki se sramujejo katoliškega imena, ki pred vsakim, o komur mislijo, da je drugačnega nazora, sramežljivo prosijo, vsaj v dejanju če ne v besedah: oprostite, da sem katoličan! Ne sme biti med nami več katoličanov, ki samo že za uradno statistiko nosijo katoliško ime, pa smešijo, zaničujejo, rušijo in napadajo vse, kar je resnično katoliško, celo stoje v prvih vrstah nasprotnikov božjih.

Bodimo ponosni, da smo katoličani in storimo odločno, dosledno in neustraheno svojo polno dolžnost, da se postavimo »popolnoma v službo razširjanja dobrega tiska.«

† Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

ne bodo glavni razlog za širjenje našega lista. Tudi brez nagrad je prav vsak član naših organizacij dolžan širiti naš tisk. Najlepše plačilo za te žrtve je zavest, da smo kot katoličani storili v vprašanju tiska svojo dolžnost. Naše delo bo končano takrat, ko bomo lahko ugotovili, da ima vsaka slovenska katoliška hiša naročen katoliški časopis in da ga tudi bere. Kar so katoliški narodi drugod z vztrajnim delom že dosegli, to lahko dosegemo tudi mi!

Opozarjamo in prosimo naše organizacije, da agitirajo za naš list tudi izven mej svoje župnije, če vidijo, da so v sosesčini naše organizacije nedelavne ali če se ne zavedajo nalog, ki jih imajo pri širjenju katoliškega tiska. Uspehe bomo pripisali v korist one organizacije, ki je naročnike pridobila, čeprav so izven meja župnije.

Naša agitacija ni kupčijeka zadeva, ampak stvar, ki se tiče naše vesti. Naša cerkvena oblast nam je posebno za novo leto prav nujno položila na srce dolžnost, da vsi delamo za svoj katoliški tisk, ki je najmodernejšo in najuspešnejše orožje v boju zoper močae sile, ki se bojujejo proti nam.

Prijatelji Korajžno na delo! Marsikomu se je številka 10.000 novih naročnikov, ki smo jo zapisali, zdela nedosegljiva. Po sedanjih poročilih sodeč je bomo z vztrajnim organiziranim delom prekoračili.

V tem se ravno ločimo!

Nam neprijazni tisk je vedno silno razburjen, kadar imenujemo svoj tisk — katoliški tisk in ga kot takega katoličanom priporočajo. Gotovo bi pa takoj vložili tožbo proti nam, če bi zapisali, da je pri nas tudi nekatoliški ali celo protikatoliški tisk.

Včasih pa nam neprijazno časopisje le ne more skriti svoje prave barve. Zlasti se taki izpadi proti najsvetejšim čustvom vsakega katoličana radi pojavljajo v liberalnem časopisju pred velikimi krščanskimi prazniki.

Zadnjič smo brali v »Slovincu« to-le:

»Samo po sebi je razumljivo, da je pred prazniki tudi »Jutro« izšlo z božično prilogo. Njegovi nazori glede praznikov so sicer znani, vemo, da vse, kar je cerkvenega in verskega, bolj postrani gleda in da si na ta račun privoščiti marsikako pikro, nismo pa pričakovali, da bi tudi svetemu večeru skušalo vzeti njegov čar in lepoto. Pa je na »robu božičnega Jutra« objavilo neko čudno skrupucalo, ki hoče biti pesem, in ki na sveti večer navezuje neko zgodbo, ki je prostaška po obliki in vsebini. Opisuje neko dekle — ime ji je seveda Marija — »iz Temnice prišla je lani v mesto, da bo dekla«, in njenega moškega — ime mu je seveda Jožef — »za tesarja se je učil, zna eno ali drugo«. Ta dva, »ona neskončno sreč-

„Domoljuba“ v vsako hišo!

Kljub temu, da so naše organizacije dobile šele pred nekaj dnevi poziv, naj letos, kot obhaja »Domoljub« svojo 50 letnico, odkar je začel izhajati, za list čim živahnije agitirajo, smo iz nekaterih župnij že dobili razveljavljive odgovore. Ti odgovori so jasna priča, kaj se da za naše časopisje z organiziranim delom vseh članov naših organizacij narediti. V poročilih naši prijatelji trdijo, da so šli s početka z malodušnostjo na delo za list, da pa so povsod dosegli mnogo večje uspehe, kakor so pričakovali. Naj navedemo nekaj rezultatov izmed onih, ki jih že imamo, ki pa niso še končno veljavni.

Zupnija Bloke 94 novih naročnikov — 5640 točk.

Zupnija Cerknica (Prosvetno društvo

na Rakeku 38 in v Cerknici 23 naročnikov), skupaj 61 novih naročnikov — 4270 točk.

Zupnija Kostanjevica 40 novih naročnikov — 3200 točk.

Zupnija Boštanj (Salezijanski fantovski krožek na Radul) 23 novih naročnikov — 1380 točk. Itd. itd.

Omenili smo tu namenoma nekatere župnije, kjer ne gospodarke ne druge razmere za širjenje našega lista niso ugodne, v dokaz, da je mogoče tudi v najbolj neugodnih razmerah doseči lepe uspehe. Naj bodo te številke pobuda za one naše organizacije, ki se boje, da bo njihovo delo brezuspešno. Ne bodite malodušni! Organizirano in požrtvovalno delo bo vedno kronano z uspehom.

Lepe nagrade, ki smo jih razpisali, naj

Važne novoletne izjave voditelja slovenskega naroda

Govor notranjega ministra dr. Antona Kořca dne 1. januarja po belgrajskem radiu:

Ko stopamo v novo leto, lahko ugotovljamo, da vlada po vsej naši državi, kakor politično temu pravijo, »red in mir«. Napetost v vsem javnem življenju, ki jo je naša vlada podedovala, se je pomirila. Napetost med strankami je izginila zaradi velikega razmaha Radikalne zajednice in padca drugih strank na najnižjo mero. Socialni nemiri, ki so se pojavili med poletnimi stavkami, so se umaknili začasni socialni pomiritvi. Gospodarska kriza je pričela padati. Narodno blaginje raste. Politični valovi, ki so se med občinskimi volitvami v nekih krajih naše domovine razgibali, so se zopet poglobili. Državne oblasti drže krmilo notranjega reda in miru krepko v svojih rokah in gledajo mirno in z zaupanjem v bodočnost.

Navzlic temu pa vemo, da ima tudi naša doba težka narodna in socialna vprašanja, ki jih bo treba rešiti. Ta vprašanja so nam dobro znana in se jim nikakor ne umikamo.

Da je naša vlada, ki jo tvorijo večinoma pristaji Radikalne zajednice, pozdravila izid občinskih volitev z velikim zadovoljstvom, v to najbrž nihče ne dvomi. Parlamentarna in izvenparlamentarna opozicija, katerih bahatost ni v nobenem razmerju z njeno silo med ljudstvom, sta hoteli naš uspeh zmanjšati.

Volitve so bile svobodne

Volitve so bile popolnoma svobodne. Če so se ponekod pojavila izjemoma in proti naši volji in želji nasilja in neredi, moramo pri tem upoštevati, da so se volitve vršile v približno 4000 občinah. Poročila opisujejo nasilna dejanja ravno s strani opozicionalcev. Značilno je, da je opozicija takoj po razpisu občinskih volitev izdala letak, v katerem ugotavlja poptorbe, podkupovanja in nasilja v času, ko ta dejanja sploh še niso bila mogoča. Opozicija se poslužuje neresnic, da bi s tem opravila svoj nepričakovani poraz. Na ta način se pa onemogoča za nadaljnje delo.

Novo občinske uprave so povsod že prevzele svoje dolžnosti in izpolnile vse predpise. Upravičeno pričakujemo, da bodo izvoljene po tolikšnem presledku, zvesto in vestno delale v prid svojih volilcev.

na, da jo fant je zbehal...., se na sveti večer znajdeti »neke v Zeleni jami v beraški staji«, kjer »nanckrat drobno detece zajoče, mož pa prevzet: »Marija, o Marija!«

Ne vemo, kako naj bi tako pisanje ocenili. Gotovo je to, da je ta »umetnina« v slovenskem listu, ki ga v ogromni večini bere katoličani. In če kdo izmed »Jutrovih« bravec tako-le vlačugarsko zgodbo, ki je nekaka »primerjava« z zgodbo svete Družine, bere na sveti večer, si lahko mislimo, kakšna čustva hoče naš liberalni tisk vlivati za Božič v srca svojih čitateljev.

V teh stvareh se naš tisk ločil

Zato velja danes bolj kot kdajkoli prej geslo: Katoličani naročamo in berimo katoliški tisk, o katerem smo lahko prepričani, da se bo nikdar žalil naših verskih čustev in nikdar pisal tako, da bi nas morale biti časopisa sram.

Prijateljsko sodelovanje s Hrvati

Sedaj, ko so opravljene volitve v kmečkih občinah, je le vprašanje potrebe, kdaj naj se razpišejo volitve v mestnih občinah. Res je, da bi želela vlada, naj se volilni zakon za mesta (in prav tako tudi za kmečke občine) še pred volitvami nekoliko izpremeni v demokratičnem duhu. Zelja vlade je, naj bi se to, kakor tudi sprejetje tako zvanih političnih zakonov, po možnosti izvedlo v najtesnejšem in kar moči prijateljskem sodelovanju s Hrvati.

Prestopki proti zakonom med našim narodom ne nazadujejo v tolikšni meri, kakor želijo vlada in njeni organi. Temu pa ni kriva policija, ki nezakonitost z vsemi silami pobija, marveč splošna moralna kriza, ki je objela tudi naše ljudstvo in ki se pojavlja v našem časopisju, književnosti, filmu, razstavah in v družbi sami. Nočem posnemati posebnega nauka iz te ugotovitve, ker bi to nič ne koristilo, preden se vsa družba ne trezni. Ta preobrat je za ozdravljenje našega uroda več kot potreben!

Treba skrbeti, da se kuža ne razširi

Hvala Bogu, v boju proti komunizmu lahko zaznamujemo marsikako dobro stran, čeprav so slabe še prav številne. Komunizem se ni

mogel med kmečkim ljudstvom, ki trezno gleda na življenje, nikoli krepkeje ukoreniniti. V zadnjem času lahko z zadovoljstvom beležimo, da se tudi med delavstvom ni mogel tako razviti, kakor so pričakovali. Mislim, da je sedanja vlada s svojim delom imela svoj delež pri tem zboljšanju. Z obžalovanjem pa moramo priznati, da med šolanim delom našega naroda razmere niso tako zadovoljive kakor pri ročnem delavstvu. Temu se ne čudim, ker velja v današnjem družbi levičarstvo in skrajno levičarstvo še prav posebej za posebno odlično modo. Ta kuža je že objela mlade kandidate za duševne poklice kakor v neki meri tudi same mlade izobrazence. Skrbeti bo treba z vsemi silami, da se kuža ne razširi. Cerkev, šola, časopisje, gledališče in družba, zlasti pa družina, vsi na plan! V vzgoji mladini je mnogo slepote in nemarnosti. Strašne žrtve so nedolžni otroci. Ko se otroci izgube, sledijo pritožbe, tožbe in solze, večinoma pa je vse prepozno in zaman.

Vedeti moramo, da si moramo v boju zoper komunizem biti na jasnem o tem, kaj hočemo. Sami moramo imeti jasne poglede tako v socialnem, gospodarskem kakor v нравstvenem oziru. Komunizem je pa največji in najhujši tiran vsake svobode in demokracije. Pot je nasilja in krvi. Naša pot vodi v sredini.

Naši pojmi o svobodi, demokraciji, o zasebni lastnini, o rodbini, narodu, cerkvi in državi se razlikujejo od pojmov komunistov in boljševikov. Vsi, ki hočejo svojemu narodu dobro, morajo pustiti komunizem in se boriti proti njemu v enotni fronti.

Zelim vsem srečno in veselo novo leto!

Ali je to res mogoče?

Iz Celovca je prišla vest, da je koroški deželni varnostni komisar Perko že razposlal na vsa slovenska prosvetna društva okrožnico, na podlagi katere se morajo raziti. Avstrijska ustava da namreč zahteva, da pripada naloga, vzgajati mladino odnosno ljudstvo edinole domovinski fronti, ki ima monopolno pravico na državljanstvo vzgojo avstrijskega naroda. Vsa ona društva torej, ki bi se pečala s cilji in nameni, ki spadajo edinole v področje in delokrog domovinske fronte, bodo razpuščena. S to novo uredbo, ki navidezno zadene tudi nemška vzgojna društva kot so »Südmark« ali razni »Turnvereine« ali »Fortbildungsvereine« in podobno, so v prvi vrsti prizadeta slovenska društva, organizirana v krščansko socialni zvezi izobraževalnih društev. Ta bodo sedaj najbrže v kratkem razpuščena. Pri nemških prosvet. društvih, ki se morajo tudi prilagoditi novemu stanju, sprememba praktično ne bo pomenila mnogo, ker se bodo člani prepisali v domovinsko fronto ter bodo mirno delovali naprej, med

tem ko gre pri slovenskih društvih za enostavno izbrisanje njihovega delovanja, ko za kakšno slovensko domovinsko fronto še ni prekrbljeno. Slovenska društva so gojila, kot je njihova dolžnost, slovensko kulturo, ki ji pripadajo, med tem ko bo domovinska fronta vzgajala v duhu nemške kulture, ki jo izpoveduje. Ako se naredba g. Perka izvede, bodo Slovencem ostala le še tista društva, ki so izključno strokovna, kot na primer zadruga, kmetaka združenja, med tem ko je skoraj gotovo, da bo tudi slovensko politično društvo prizadeto, ker ima tudi vzgojne cilje. G. Perko bo pojem »vzgojna društva« poljubno raztegnil in razpusil sploh vsa slovenska društva. To je torej zadnje dejanje, s katerim bo krščanska avstrijska država pokazala, kako spoštuje zakone krščanskega Boga in zakone krščanske morala v svoji politiki do slovenske narodne manjšine, ki ji je tudi v mednarodnih pogodbah, ki jo moralno obvezujejo, obljubila zaščito njihove narodne biti in njihove matere kulture.

Raje v ječi kot v Rusiji

Boljševiki ne verujejo v Boga, ne v neumrljivost duše, ne v nebesa. Prerokujejo raj na zemlji ter naivnim ljudem obljubljajo, da ga bodo ustvarili. V Rusiji so ga oživotvorili. Toda to, kar tamkaj doživljajo delavci in kmetje in vobče vsi ljudje (izvzeti so kajpada vodilni boljševiki, ki v zemeljski raj ne samo verujejo, marveč ga tudi za sebe ustvarjajo), je pravi in pravcati pekel. — Kdor more iz tega pekla pobegniti. Tako je pred nekaj časom pobeglo, kakor poročajo varšavski listi, iz boljševiškega raja precejšnje število avstrijskih marksistov. Ko je pred

dvema letoma propadla v Avstriji socialistična revolucija, je več socialističnih voditeljev pobegnilo v Rusijo. Sedaj se ti ubežniki vračajo skozi Poljsko v Avstrijo. Na Poljskem so izjavili, da so od boljševiške Rusije popolnoma razočarani. »Rajši gremo,« tako poudarjajo, »v avstrijske ječe, ko pa v boljševiški raj.« Komunističnih agentov je v naši državi veliko število. Ali ne bi kazalo vse te komunistične agitatorje in gorečnike poslati v Moskvo, da se tam naučijo dohrot boljševiškega raja, ki jih tako vneto oznanjujejo?

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Za suplenta verouka na drž. real. gimnaziji v Kranju je postavljen g. Pavel Slapar.

d Predsednik vlade dr. Stojadinovič je bil kot gost predsednika romunske vlade Tatara dva dni v Romuniji na — lovu.

d Izpopolnitev banskega sveta. Z odlokom ministra za notranje posele je bil razrešen dolžnosti člana banskega sveta dravske banovine za bivši metliški okraj g. Nemanic Jože, posestnik v Zelebeju. Z istim odlokom je bil postavljen za člana banskega sveta dravske banovine za škofjeloški okraj g. Planina Lovro, posestnik, trgovec in dežnikar v Skofji Loki.

d 80 letnico rojstva je obhajal te dni v Biogradu na morju g. Alojzij Strekelj, bivši deželni in državni poslanec za goriški Kras. G. Strekelj ima velike zasluge za obnovitev primorskega vinogradništva.

DOMAČE NOVICE

d Voščilo za novo leto je izrekla lavantinskemu škofu dr. Tomaziču po stari navadi mariborska duhovščina. Na nagovor stolnega prošta dr. Vraberja se je prevzvišeni zahvalil med drugim tudi takole: »Zaupam v uspehe našega bodočega dela, ker imamo božjo pomoč na naši strani. Če bomo vsi duhovniki v slogi živeli, v medsebojnem zaupanju delovali in med vernike sejali ljubezen, bomo z božjo pomočjo izvršili vse težke naloge, ki nam jih prinaša novo leto.«

d Novoletne besede župana ljubljanskega mesta dr. Adlešiča. Iz zelo tehtne, zelo zanimive izjave župana dr. Adlešiča naj ponatissimo samo zaključne stavke sledete vsebine: »Naš čas zahteva od nas velikega samozatajevanja in občestvene zavesti. Pri tem pa nam je potrebno mnogo zaupanja in življenjskega po-

guma. Naš narod je zdrav, je krepak in bo zato srečno preстал tudi to preizkušnjo našega časa. V tem optimizmu, da nam bodo novo in bodoča leta prinesla onih sadov, ki si jih vsi želimo, želim vsem someščanom srečno in blagoslovljeno leto 1937!«

d Na obljube, dejanja govore. Dne 30. decembra 1936 je zasvetila elektrika v Krškem. S spremstvom je prišel k otvoritvi tudi naš ljudski ban dr. Natlačen. Kar se je zdelo neverjetnim Tomažem nemogoče, je izvršeno. Mi ne obljubimo samo, mi delamo.

d Kako je s šolnino na zasebnih šolah. Na vprašanje, ali je treba v zasebnih šolah plačati šolnino, daje davčni oddelek finančnega ministrstva tole pojasnilo: Tarifna šte. 318 a taksne tarife odreja pobiranje šolnine za obisk vseh državnih šol. Iz tega jasno sledi, da za obisk zasebnih šol ne glede na to, ali imajo pravico javnosti ali ne, ni treba plačati državne šolnine po navedeni tarifni številki.

d 200 kg težak jelen. Izredno redek plen je padel lovcem v lovišču Karla Kovača v Starem trgu pri Ložu. Ustrelili so jelena z mogočnim rogovjem, ki je tehtal 200 kg, povrh pa še košuto, ki je tehtala 50 kg.

d Nagrade za požrtvovalne gasilce. V Sremski Mitrovici živi najstarejši jugoslovanski gasilec Gjoka Živanovič. Mož se je spomnil na stara leta te organizacije in kupil za 12.000 dinarjev delnic Privilegirane agrarne banke. Ustanovil je poseben fond, iz katerega se bodo podeljevale nagrade iz obresti, ki jih bodo te delnice prinesle. Obresti znesejo letno 840 Din. Prva nagrada bo znašala tri šestine obresti, druga dve, tretja pa eno šestino. Za letos so nagrade že podelili.

d Nov znak izboljšanja naših razmer. Velike količine žita so začeli izvažati iz Splita v svet. Izvozniki so že napolnili pristaniška skladišča, zaostaja pa tam, kjer nimajo na razpolago dovolj parnikov za prevoz. Tako ne

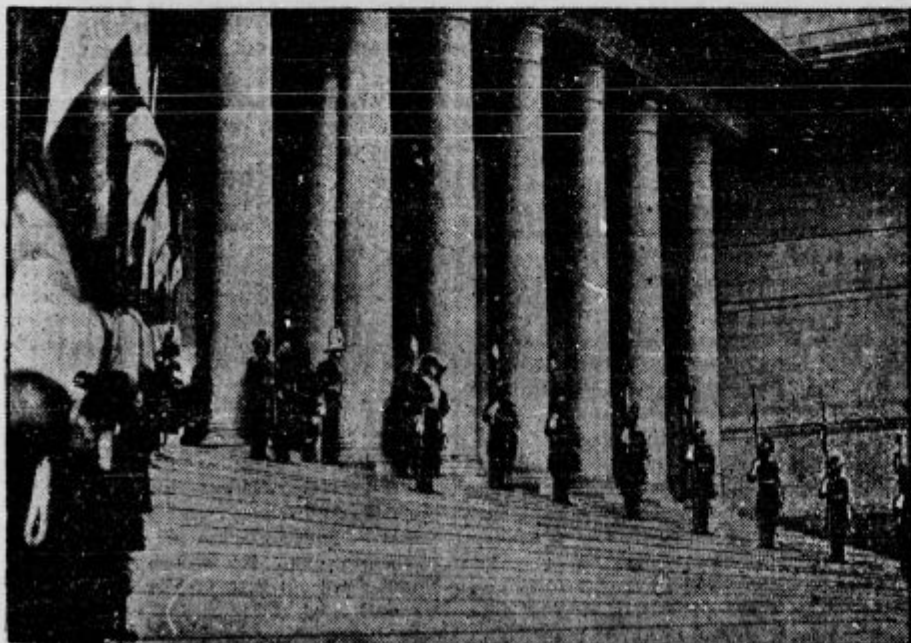
morejo najti drugega izhoda, kakor najeti tuje parnike in nanje natovoriti žito. Zaradi pogodbe z Madjarsko bodo prišli na svoj račun tudi dalmatinski ribiči, ki bodo mogli pošiljati tjakaj sveže in posušene morske ribe. Zlasti pa je živahna trgovina z boksitno rudo, ki so jo ta mesec izvozili že 50.000 ton. Ruda gre večinoma v Nemčijo, Norveško in Ameriko. Produkcija rude se je istos tako dvignila, da so jo izvozili že 25.000 ton. Za 190.000 ton več kakor lani.

Mož, ki dela grom in streljo je učenjak Strickfaden v Ameriki. Povabil je celo vrsto znanstvenikov in jim razkazal svoje stroje. Sam je stal med strašnimi električnimi žarki, po se mu ni nič zgodilo. Mi ga seveda ne bomo posnemali...

d Preko 5000 vagonov pšenice bo šlo iz Splita in Sibenika v Anglijo in v druga evropska pristanišča. V ta namen so že najete nekatere ladje. Sušak bo od tega potegnil mnogo več kakor pa Split. Tam so lastniki ladij boljše organizirani in tudi bolj povezani med seboj. V Splitu pa zahtevajo, da se hitro odobrijo in kolavdirajo svobodna skladišča, ki so jih pravkar zgradili. Tjakaj bi spravili velike količine robe. Da se pa ne bo ponavljalo to, da so nekatere tvrde kar same izrabljale skladišča, so ustanovili odbor, ki bo skrbel, da bodo vsi lahko prišli na svoj račun.

d Za bolj enostavno poslovanje. Velik trud je sedanji ljubljanski mestni župan dr. Adlešič vložil v to, da reorganizira delo mestnih uradov, ter je v tem oziru dosegel že do sedaj znatne uspehe. Zlasti občutijo to stranke, ki so se morale prej boriti z nepremagljivimi birokratskimi težavami, medtem ko je sedaj poslovanje s strankami znatno olajšano, posebno pa je olajšano tudi medsebojno uradovanje. Dogajalo se je, da je včasih kakšen spis romal od enega magistratnega urada do drugega po cele tedne in je dosti rat padel tudi v pozabljene ali v zamudo. Sredi tega meseca pa se je sestala komisija za preureditev mestnih uradov, podjetij in zavodov pod vodstvom načelnika dr. Letnerja, katere so se udeležili vodje vseh pomembnih mestnih uradov in ustanov. Komisija je izdelala natančen načrt, kaj naj se v dosedanjem precej nerodnem poslovanju mestnega magistrata opusti kot nepotrebno in

Novoga angleškega kralja Jurija VI. so proglasili za kralja ravno na njegov 41. rojstni dan. Na slike vidimo glasnike, ki naznanjajo nastop novega kralja v Indiji.

zamudno in kaj naj se kot nujno potrebno obdrži. Komisija je ta načrt že izročila mestnemu županu dr. Adlešiču, ki ga je sprejel na znanje. Načrt te komisije pomenja sicer lep napredek v olajšanju birokratizma na mestnem magistratu, toda župan dr. Adlešič bo moral pokazati še vedno dosti odločnosti, preden bo ukoreninjeni birokratizem na mestnem magistratu do kraja odstranil tako, da bo imelo ljubljansko prebivalstvo res občutek, da je magistrat zaradi njega in ne ono zaradi magistrata.

d Tudi pri ureditvi sodišč zahtevamo enakopravnost. Dr. Josip Vršič je napisal v „Slovenecu“ članek „Vrhovno sodišče za Slovenijo v Ljubljano!“. V tem članku čitamo tudi sledeče: Hočemo in zahtevamo torej: 1. takojšnjo premestitev slovenske, kasacije iz Zagreba v Ljubljano, pri čemer naj se Dalmatinci priključijo zagrebškemu Stolu sedmorice, ali pa preselijo z nami v Ljubljano; 2. spremembo naziva „Stol sedmorice B“ v „Vrhovno (kasacijsko) sodišče za Slovenijo (in Dalmacijo)“; 3. preskrbo zadostnih kreditov v proračunu 1937-38 za razširitev ljubljanske just. palače; 4. skupno vrhovno sodišče naj bo v Ljubljani. — Našo odvetniško zbornico v Ljubljani, društvo slovenskih sodnikov in vso našo javnost, zlasti politične predstavnike pa prosimo, da se zavzamejo za naše upravičene zahteve glede našega pravosodstva in Slovenijo obvarujejo vsakega zapostavljanja.

d Za stare slovenske jaslice. Razna večja podjetja imajo že od nekdaj navado, da za božič razveselijo svoje odjemalce s kakimi božičnimi reklamnimi darili, kakor so kole-darji itd. Ljubljanska zavarovalna banka „Slavija“ je doslej izdajala za vsak božič zemljevide, ki jih je razposiljala svojim članom. Tako smo našli v kmečkih hišah nabite velike „Slavi-ine“ reklamne zemljevide, ki so bili pač povsod dobrodošli. Letos pa je „Slavija“ izne-nadila svoje člane s prav posebejno novostjo: namesto zemljevidov je zavarovalnica poslala svojim članom slovenske jaslice. S tem je mnogo pripomogla k temu, da se zopet udomači star običaj, po katerem naj bi bile v vsakem slovenskem domu jaslice.

VINA prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

d Konj brez gospodarja. Pri posestniku Antonu Kržiču v Rakitni št. 90 stoji že nekaj časa konj, ki ima precej čudno zgodovino. Meseca novembra je prignal tega konja k imenovanemu posestniku nek cigan ter ponudil konja Kržiču v nakup. Kmalu sta se pogodila za ceno 800 Din. Kržič je nepoznanemu ciganu izročil 300 Din are, ostanek pa bi mu moral izplačati, ko bi prinesel cigan živinski potni list. Ker pa cigana do sedaj ni bilo nazaj, je Kržič v pravilnost svoje kupčije podvomil in je prijavil zadevo orožnikom. Ugotovili so, da je konj vreden vsaj 3000 Din. Ker ga je cigan prodal za 800 Din, od tega pa dobil samo 300 Din, in ko povrh ni

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

Težka zimska hrana

in premalo gibanja sta v zimskem času često vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare boleznici se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo: hemoroidi, motnje v želodcu, zaprtie, zastrupljenje, črevesna obolenja, splošno in prehitro debeljenje, glavobol, nespečnost, napetost telesa ter omotica. Posebno zrelejšie in starejšie osebe so tem nadlogam podvržene.

Planinka čaj-Bahovec čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj-Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih po Din 20,—, polovičnih paketih po Din 12,— in poskusnih vrečkah po Din 3/50. Pišite po brezplačen vzoreček proizvajalcu: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12.

S. br. 29359/35.

prinesel živinskega potnega lista, je pač izven dvoma, da je konj ukraden. Konj je star 11 let, rjavkaste barve, »fuks«, srednje velikosti, sredi glave ima belo piko, je malo nadušljiv in slep na levo oko. Komur je konj izginil, naj se prijavi pri orožnikih v Podpečih.

d Leta 1917 rojeni mladeniči pridejo spomladi k naboru ter se morajo v svrhu vpisa v naborni imenik zglasiti tekom meseca januarja pri svojih županih Odsotne morajo zglasiti sorodniki ali stanodajalci.

d Ob priliki spomladanskega nabora bo pregled vojnih obveznikov, ki so odslužili svoj rok, pa se ne čutijo več sposobne za vojaško službo. Vsi prizadeti naj se v ta namen zglase pri svojih občinah.

d Korajžna ženska. Na hrabro žensko je naletel ropar, ki je hotel v Čadževini pri Osijeku vdreti v hišo in jo oropati. Manda Beneta je spala, ko je vdrl ropar. Lotil se je takoj omare za obleko. Žena se je zbudila in začela vpiti nad roparjem. Od zunaj pa ji je zagrozil, da jo bo ubil, čim se prikaže iz sobe. Manda pa je bila vseeno toliko korajžna, da je stopila v sobo in stala nenadno pred roparjem in naperjenim revolverjem, ki ga je držal v rokah. Tudi tega se ni ustrašila. Pograbila je za revolversko cev. Ropar je sprožil, toda slučaj je bil, da strel ni ušgal. Besna je zagrabila roparja za vrat in bi ga zadavila, če bi ropar ne bil toliko priseben, da se je siloma izvil iz oklepov in pobegnil skozi okno.

d Po vodi splavana božičnica. Kar 100 »jurjev« je hotel s ponarejenim potrdilom dvigniti v Prvi hrvatski štedionici Matija Benc v Zagrebu. Pred 14 dnevi je bil mož odpuščen iz tekstilne tovarne v Zavrtnici, ker je bil nereden v službi in zraven pijanec. Včasih so ga vzeli tudi v pomoč pri kakem drugem delu in je tako večkrat razmnoževal razne tiskovine in spise. Ko je bil odpuščen, si je vseeno hotel narediti sijajno božičnico ter je ponaredil nalog za dvig 100.000 Din. Stopil je sam v banko in predložil nalog. Na njem ni bilo nič sumljivega in so mu ga hoteli takoj izplačati, če ne bi prišel ravno o pravem času uradnik, ki je bil sorodnik ravnatelja tovarne.

Povprašali so telefonično, sledila je aretacija, a božičnica je šla po vodi.

d Še ena vojaška. Mladeniči, ki so rojeni v letu 1919, se morajo zaradi vpisa v vojaški seznam zglasiti meseca januarja pri svojih županih. — Začasno nesposobni vojni obvezniki rojstnih letnikov 1909, 1910, 1911 do 1916 bodo spomladi ponovno pregledani, zato morajo tekom januarja sporočiti svojim občinam svoje točne naslove.

d Javna delavska kuhinja je v ljubljanskem Delavskem domu. Cene hrani so tu prav nizke. Zajtrk s kruhom (bela kava) stane le 2 Din, kosila so pa po 2 Din, 3 Din in 4 Din, enako tudi večerja. Hrana je vedno sveža in je možna vsak dan izbira po jedilniku. Kuhajo v štirih kotlih, ki jih segrevajo s paro, pa tudi na plin, tako da je mogoče ustreti tudi bolj izbirčnim gostom in bolehnim. Poleg kuhinje je prostorna jedilnica. Gostom strežejo lično običene strežnice. Na snažnost se polaga velika skrb. Dnevno kuhajo za 500 gostov. Mnogo gostov je stalnih, celo iz uradniških vrst. Obisk je od dne do dne večji. V letu 1935/36 je obiskovalo kuhinjo nad 175.000 gostov. S povečanjem delavskega zavetjstva so bo povečala tudi kuhinja in jedilnica in s tem bo v zvezi tudi pocenitev hrane, ne da bi trpela nje kakovost. Na ta način bo dana tudi socialno najbolj šibkim možnost za zdravo in zadostno prehrano. — Kako veseli bi bili razni podeželski državni in drugi nameščenci, ki ne plačujejo samo veliko višje cene za hrano, ampak so prikrajšani tudi z — nižjim draginjskim razredom, ako bi bila tako poceni hrana tudi v podeželju.

d Angleški turisti pridejo letos v Dalmacijo. Dva velika parnika bosta štirikrat pripeljala petične goste, vsakokrat po 800.

d Izreden želodec. Prostoren želodec in brezprimeren tek ima vsekakor kmet Borivoje Srdič v Malih Remetah pri Rumi. Lotil se je velikega prekajenega svinjskega želodca in ga spravil pod streho. Kmetje so bili v vaški trgovini in se šalili. Borivoje pa je trdil, da poje več kot mislijo. Skorajžil se je eden od njih in ponudil 4 kilograme težak prekajen želodec. Stava je obveljala in res je Borivoje

GOSPODARJI GOSPODINJEI

MANUFAKTURNA TRGOVINA

Janko Češnik

LJUBLJANA - LINGERJEVA UL.

Vam nudi vsakovrsto oblačilno blago po naj-
nižjih cenah. Velika izbira tkana in blaga za
novostne opreme!

Kmetijski stan za slovenski narod — najvažnejši stan

v 22 minutah pospravil cel želodec ter ga nato zalil z dvema litroma vina. Zraven pa ni pojedel niti koščka kruha.

d Slabo obiskana knjižnica. Zagrebško mesto ima svojo knjižnico, ki je bila ustanovljena l. 1907. Vzdržuje jo mestna občina, ki ji iz svoje proračuna daje na leto 20.000 Din. V tej vsoti pa je obsedena tudi upraviteljeva plača 4800 Din na leto ali 400 Din na mesec, 15.200 Din pa še ostane za izpopolnjevanje knjižnice. Te knjižnice se na leto posluži približno 200 obiskovalcev in to v mestu, ki ima 250.000 prebivalcev! Ker knjižnica nima pravega inventarja, tudi ni mogoče določiti natančnega števila knjig, po približni ocenitvi pa jih je okrog 34.000.

d Pretekloletni vremenski letopis že kmalu ne zaznamuje tako lepih zadnjih decembrskih, osobito božičnih dni ko v l. 1936. Druga leta je te dni običajno vladal mrz, dostikrat nevarna poledica, tudi plan in ravan sta bila odeta v debelo snežno odejo. Letos je bilo vse spremenjeno. Po gosti megli je zasijalo prijetno sonce. Na planinah pa je bilo toplo, da so se turisti in smučarji gredli kot martinčki spomladi. V vremenskem pogledu je bilo leto 1936 nekaj posebnega. To leto nam ni prinašalo hujših vremenskih nesreč. Nikjer v Sloveniji nismo letos imeli večjih povodnj, ki so druga leta povzročile do 150 milijonov škode. Tudi druge ujme so izostale v večjem obsegu. Druga leta, kakor l. 1933 in 1926, so bile silne povodnji spomladi in jeseni po mnogih krajih Slovenije, tako tudi na Barju, ki je bilo jeseni odnosno novembra 1933 popolnoma poplavljen in je voda stala po več metrov visoko. Letos na Barju ni bilo hujših povodnj. Prav redko je Ljubljanka poplavlila le nekaj travnikov in njiv ob bregovih.

d Slovenska Krajina je dobila popolno gimnazijo. Kraljevi namestniki so podpisali ukaz, s katerim je odredeno, da se dosedanja nepopolna realna gimnazija v Murški Soboti postopno spremeni v popolno realno gimnazijo in sicer s pričetkom šolskega leta 1937/38.

d Podpore za šole. Na posredovanje obeh slovenskih ministrov je prosvetni minister dovolil podporo za dovršitev šol v Sloveniji. Sovodenj v školjeloškem okraju dobi 20.000 Din, Sv. Križ pri Kresnicah v litjskem okraju 20.000 Din, Sv. Jošt pri Vrhniki v ljubljanskem okraju 10.000 Din, Stanetinci v ljubljanskem okraju 10.000 Din, Sv. Jernej v krškem okraju 20.000 Din.

d O čem so govorili župani jugoslovanskih prestolnic v Zagrebu. Oni ponedeljek je bil v Zagrebu sestanek predstavnikov Zveze mest, ki sta se ga udeležila med drugimi tudi ljubljanski župan dr. Juro Adlešič in belgrajski predsednik občine Vlada Ilič. Predstavniki mest so sklenili, da uprava izdela nov pravilnik in prouči vsa tehnična in finančna vprašanja glede izdajanja posebnega glasila Zveze mest. Sprejete so bile tudi glavne smernice in načela urejevanja tega lista. Na konferenci je bilo govora tudi o izdelavi pravilnika o organizaciji mestne uprave, o poslovniku za mestno zastopstvo in o pravilniku za mestne uslužbence. Predstavniki mest so si bili edini v tem, da je potrebno čim tesnejše sodelovanje med predstavniki mest. Deloma sta te posnetke izdelali že mestni občini v Ljubljani in Belgradu. Posebna pozornost pa je bila na tej konferenci posvečena proračunom mestnih občin in je bilo končno sklenjeno, da bo meseca januarja v Belgradu konferenca strokovnjakov mestnih občin z namenom, da bi se lajšalo delo pri izdelavi proračunov. Končno

Pri proslavi 50 letnice Kmetijske družbe na Grmu pri Novem mestu je ban dr. Natlačen primerjal današnji jubilej s turizmom, ki se povzpne na vrh, raz katerega potem motri svojo pot:

»Tako se tudi mi«, je dejal, »ustavimo za hip danes ob tem jubileju in se malo razgledamo, to zlasti zato, da se vprašamo, kaj je našemu slovenskemu kmetu najbolj potrebno, da bomo ugotovili, kaj potrebuje, in potem poskrbeli, da naš slovenski kmet to, kar mu je najbolj potrebno, res tudi dobi. Gotovo je kmetu pordevešem treba pridnosti in marljivosti. To mu je treba, ako hoče napredovati in ako noče, da ga razmere, ki nanj pritiskajo, ne zmeljejo. Poleg pridnosti in marljivosti pa je treba našemu kmetu predvsem izobrazbe, strokovne in stanovske. Razen tega pa je treba kmetu še nekaj, kar bi rad posebej poudaril: treba mu je stanovske zavednosti in stanovskega zanosa! Mislim, da je naloga našega kmetijskega učiteljstva, da nudi našemu kmetu naraščajočemu poleg strokovne izobrazbe tudi izobrazbo v vseh vprašanih, ki se tičejo kmečkega stanu sploh. Treba je privzgojiti kmetkemu naraščajočemu stanovsko zavednost in stanovski ponos.

Gotovo mi boste vsi priznali, da je kmečki stan od obstoja slovenskega naroda njegov najvažnejši stan. Kmetkemu stanu se moramo

je poročal še ljubljanski župan dr. Juro Adlešič o poteku pogajanj, ki jih je imel zadnji mesec v Pragi glede ustanovitve Zveze mest slovenskih držav. Njegova izvajanja so naltela na razumevanje in je bilo nato soglasno sklenjeno, da Zveza mest kraljevine Jugoslavije ukrene vse potrebno, da se čimprej uresniči misel ustanovitve omenjene zveze, pa tudi Zveze mest držav Male zveze.

d Ker jo je surovo kaznoval. Na predlog državnega tožilstva so v Kragujevcu zaprli učitelja Milana Šandorova. Obtožujejo ga, da je povzročil smrt 9 letni učenki, ki jo je surovo kaznoval.

d Vašne izjave novega ravnatelja urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Ravnatelj Radovan Matjašič je dal časnikarjem izjavo, v kateri je poudaril, da po njegovem mnenju ni nobene ovire več, da bi se izvedlo zavarovanje za primer starosti, onemoglosti in smrti. Prav tako se je novi generalni ravnatelj izrekel proti znižanju plač uradništvu okrožnih uradov, češ da je uradništvo plačano primerno za svoje delo in bi vsako znižanje plač pomenilo upadanje volje za delo. Glede zdravniške službe, ki je pri delavskem zavarovanju najbolj občutljiva točka in tarča za

Slovenci zahvaliti, da narodno sploh obstajamo. Kmečki stan je bil tisti, ki je odbijal od naše grude tujce, kmečki stan je bil tisti, ki se je boril za naš jezik in mu priboril njegovo veljavo; iz kmečkega stanu je izšla velika večina naših pesnikov, naših leposlovcev, naših škofov in duhovnikov, naših narodnih in političnih voditeljev. Kmečki stan je bil tisti, ki je za časa divjih turških napadov uspešno odbijal sovražnike, zemljo vedno znova obdeloval ter znova in znova na ruševinah in pogoriščih gradil. Medtem ko so naša mesta deloma pod tujim vplivom hirala in propadala, je kmečki stan tudi tem mestom in trgom dajal svežih sokov in jih pomlajal. Dočim so se oni, ki so se podajali v svet — mnogokrat pod silo razmer — izneverili svoji slovenski vasi, je slovenski kmet bil tisti, ki je gojil in ohranjal slovenske narodne osobine.

Tudi danes še tvori slovenski kmečki stan pretežno večino slovenskega naroda, zato je ta stan najmočnejši pa tudi najvažnejši. Dokler bomo imeli zdrav kmečki stan, se bomo narodnostno ohranili in se nam ni treba bati bodočnosti. Tudi danes, ko praznujemo zlati jubilej grške Kmetijske šole, naj pohiti naša prva misel v slovensko kmečko vas, pod streho kmečke hiše, kateri naj velja naš prvi pozdrav. Slovenska kmečka hiša naj živi!

neštivilne pritožbe, je Matjašič dejal, da je res potrebna reorganizacija. Postavil si je za cilj, da bo skušal zdravniško službo organizirati tako, da si bo vsak zavarovanec sam poljubno izbiral zdravnika. Vendar pa to zaenkrat še ni mogoče, kajti podpore, ki jih daje urad, so tako narasle preko proračunane vsote, da bi nastali preveliki primanjkljaji v proračunih. Prav tako je dejal, da se bo boril za podaljšanje dobe zdravljenja vsaj na eno leto, kjer se za to dejansko pokaže potreba. Tudi bo podpiral gibanje zasebnih nameštencev, da se pokojninsko zavarovanje, ki velja za sedaj v Sloveniji in Dalmaciji, razširi tudi po vsej Jugoslaviji.

d Srbi katoliške vere. V Vojvodini je začel izhajati list »Neven«, ki je že pred leti zagledal dan kot glasilo vojvodinskih Bunjevcev. List prvi v svoji uvodni besedi, da so se Bunjevci priselili v Vojvodino iz Bosne in da so prav za prav Srbi katoliške vere. Zato se tudi ne morejo pridružiti politiki, ki jo vodi dr. Maček.

d Zanimiv sadjarjev poizkus. V »Sadjarju in vrtnarju« poroča nek gospodar, kako je neko svoje dvanajstletno nerodovito jablo, ki še ni rodila sadu, prisilil k rodovitnosti. Sadjar je najprej dognal, da porabi nerodovito drevo ves sok samo za rast in da mu je treba zato sok pridržati v vejah, da nastavi rodni les. Preden je začelo drevo odganjati, je prevezal vrh in veje s srednje debelo žico tik ob deblu. V juniju je žico, ki se je začela zajemati v les, odstranil. In uspeh? Par mesecev pozneje je bilo drevo en sam čudovit šopek, v jeseni pa polno najlepših jabolč.

d Nove občinske meje. Na predlog notranjega ministra so kraljevi namestniki podpisali ukaz, da se iz občine Križe v krajskem okraju izloči kraj Golnik, iz občine Preddvor istega okraja pa kraji Trstenik, Pavlje, Babni vrt,

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENC« JE »SLOVENSKE DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PISITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILČK LISTA NA OGLED.

Zabljc, Čadovlje, Bangersica, Zgornje Tenetiše, Spodnje Tenetiše, Goriče, Letence, Kamnjek, Srednja vas, Cvarje in Zalog. Iz ločenih delov se ustanovi nova občina Golnik s sedežem v Goričah. Kraljevi namestniki so nadalje podpisali ukaz, da se kraji Nerovec, Črešnjevce, Gradnik, Hrib, Krvavški vrh, Praproče in Sodni vrh (bivša občina Črešnjevce) izločijo iz občine Metlika-okolica in priključijo občini Semič ter da se občina Breg v ptujskem okraju preimenuje v občino Hajdina in da se njen sedež prenese z Brega v Zgornjo Hajdino.

d **Lepa in močna armada**, ako bi bila pošteno in enotno vodena. 610.207 delavcev je bilo zaposlenih v vseh podjetjih v Jugoslaviji po poročilu osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Moških delavcev je bilo 443.335, a ženskih 166.872. Ker je bilo po tej statistiki zaposlenih 46.000 delavcev več kakor lani, kaže, da se je gospodarska delavnost dvignila. Pri tem pa je znatno, da je dobilo veliko več dela moško delavstvo kakor pa žensko. Največji narastek zaposlenosti beleži moravska banovina, kjer se je dvignila od lanskega leta za skoraj 17 odstotkov. Za njo pridejo primorska banovina, vardarska in zetska banovina. Nato sledi dunavska banovina. Prav malo se je zaposlenost povečala v savski in dravski banovini. Najmanj pa v vrbaski banovini. Od poedinih industrijskih panog kaže največ poživljenja industrija tobaka, za njo pa gradbena.

d **Pa so ga le ujeli**. Pred dnevi je ušel iz policijskih zaporov v šentpeterski vojašnici v Ljubljani 23 letni vlomilec Mate Radošević, doma iz Sinja. Radošević je v družbi svojih tovarišev napravil mnogo vlomov v razne trgovine in gostilne v Šiški, za Bežigradom in na Posavju. Ko je vlomil v Favajevo gostilno, ga je stražnik popolnoma pijanega in opotekajočega se pod težko culo prijel na Dunajski cesti. Radošević je v policijskih zaporih raztrgal mrežo na oknu in ušel. V terek popoldne pa so orožniki naleteli na Radoševića v Vižmarjih v neki gostilni ter ga z bajoneti prisilili, da se je udal. Obenem so zaprli še njegovega pajdaša. Pri njima so našli več drobiža, ki je bil gotovo kje ukraden.

d **Uzmovičeva smola**. Prošli teden je peljal pridni in pošten fant Peter iz Zalloga pri Zeleznikih voz drv v Kranj. Ko je tam drva razložil in vse opravil, je šel v blev, da okomata konje. Vrhnji suknjič je pustil na praznem vozu zunaj. Ko se vrne s konjem k vozu nazaj, ni bilo več suknjiča na vozu, pa tudi nikjer ni bilo videti žive duše. Kaj drugega? Sedel je na voz in se odpeljal proti domu. Čez dva dni potem se pelje Peter v Škofjo Loko po opravkih. Ko se vrača z bicikljem domov, dobi na cesti možakarja starega 30 do 40 let. Ko privozi Peter do neznanca, ga ta ustavi in mu ponudi naprodaj suknjič. Peter je suknjič takoj spoznal, pa veli neznanec: Počakaj, da suknjič pomerim! Prav mi je! Koliko hočeš zanj? Daj mi 100 Din. mu odgovori neznanec. To je premalo!

Ameriški zdravnik dr. Marion Read je iznašel s.coj, ki natančno pokaže vse bolezni na sre. Pravijo, da bo s pomočjo tega stroja mogoče rešiti marsikaterega bolnika smrti.

Nizozemska predstolonaslednica Julijana se bo v kratkem poročila. Da so ljudje s poroko zadovoljni, je videti iz tega, kako so lepo okrasili ulico glavne mesta za to slovesno priliko.

mu reče Peter ter mu prisoli z desnico krepko zaušnico čez levo uho, z levico pa čez desno. Ko se je neznanec opotekal, je skočil Peter s svojim suknjičem na kolo, ter se je odpeljal. Še enkrat se je ozrl nazaj, ko je neznanec upil, se pridušal in mahal s palico za njim; a Peter je bil pri svojem.

d **Sporazum z Bolgarijo**. Kot poroča zlasti inozemsko časopisje, merodajni krogi resno streme za tem, da pride do stalnih prijateljskih zvez Jugoslavije z Bolgarijo. Besedilo sporazuma med obema bratskima državama bo menda v najkrajšem času obojestransko podpisano, kar bo za trajen mir na Balkanu pač velikega pomena. Sedanja dr. Stojadinovičeva vlada je sklenila v enem letu kar 10 trgovinskih pogodb z različnimi državami.

d **Usmilite se sirot!** Banska uprava oskrbuje in vzgaja v svojih zavodih in pri rejnicah na deželi znatno število otrok, ki so osiroteli, odnosno zapuščeni. V sedanjih razmerah je pričelo število teh malčkov tako naraščati, da bankski upravi ni mogoče več nuditi vsem tem sirotam potrebno oskrbo. V mnogih primerih želijo zakonci vseh slojev, ki sami nimajo otrok, pa tudi starejše samostojne osebe, sprejeti iz ljubezni kakega otroka po njihovi lastni izbihi v brezplačno oskrbo ali za svojega. Na te družine ali osebe se obrača banska uprava in jih prosi, da bi sprejeli katero teh sirot in ji nudili trajen dom, oskrbo in vzgojo in s tem nadomestili starše. Dobrotniki, ki bi bili pripravljeni sprejeti kakega teh otrok, naj sporočijo to potom svojih občin banovinskemu dečjemu domu v Ljubljani, Streliška ulica št. 14. V prijavah naj navedejo: Ime in priimek reflektantov, natančno bivališče, oddaljenost od kolodvora in šole, družinske, premoženjske,

Največji parnik na svetu Queen Mary se viharji na zadnji voznji v Ameriko tako poskodovali, da ga sedaj v ladijedelnici temeljito popravljajo.

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

pridobitne in npravstvene razmere, število in starost lastnih otrok, povod za sprejem rejenec in da-li se namerava obdržati rejenec stalno ali samo začasno; dalje kakšne starosti in spola naj bo rejenec (rejenka). Občinska uprava naj potrdi sprejete prijave glede navedenih podatkov in naj se izjavi o npravstvenem zadržanju dotične stranke r pristavkom, da-li je upati, da bo otrok pri njej dobro oskrbovan in vzgojen.

d Zaščita upnikov. Dne 11. januarja se bodo ob 11 dopoldne zbrali v gostilni »Jelen« v Kranju kmetje-upniki. Govorila bosta dr. Fr. Semrov in predsed. Kmetске zveze Janez Brodar. Gorenjski kmetje, ki so si nekaj denarja s trdim delom in varnostjo prihranili za slaba leta, so danes v položaju, ki ni zavidanja vreden. Če so ugodnosti razdeljivne deležni celo oni, ki so lahkomišno zapravljali premoženje in detali dolgove, potem so jo vredni tudi pridni kmetje in obrtniki, ki so nekaj prihranili, slasti taki, ki imajo sedaj številne družine. Sklicatelj tega sestanka vabijo zatores je varčevalce, slasti one z Goruške, da se tega razgovora udeleže in da se pomenijo, kako bi se potegnili za svoje pravice.

IZ DOMACE POLITIKE

d Združena in nezdružena opozicija. Znanirbski opozicijski politik Dragoljub Jovanović se je mudil tč dni v Sloveniji. Najprej je obiskal na Golniku Adama Pribičevića, političnega naslednika Svetozarja Pribičevića. Kakor znano se Adam Pribičević zdravi na Golniku. Jovanović se je vrnil v Kranj in nato v Ljubljano. Tu se je gestal z nekaterimi svojimi znanci, med drugimi tudi s predstavniki tako zvanega mačkoveškega gibanja.

d Mica Kovačeva pila nič plačala. Pojedina, prirejena svoje čase na čast odličnemu pristašu JNS in bivšemu banu dunavske banovine Daki Popoviču v Novem Sadu, je ostala neplačana. Lastnik hotela, v katerem je bil banket, je delal odgovorno občino in jo tožil pred sodiščem. Sodišče je zaslialo več ljudi, vendar ni moglo ugotoviti, kateri od vnetih ča-

OUZD in kmet

V zadnjem času dobivajo lastniki mlatilnic od Okrožnega urada za zavarovanje delavcev plačilne naloge za plačilo prispevkov, kar povzroča pri kmetih obilo, največkrat upravičenega razburjenja. Znano je namreč, da lastniki poljedelskih strojev niso zavarovani, četudi plačajo zavarovalni prispevek. Vsak, kdor količ kaj pozna razmere na kmetih, bo priznal, da vršijo delo vlagrača v mlatilnico skoro vedno gospodarji sami. Ako že hočemo govoriti o kaki nevarnosti, bi bil v nevarnosti edino vlagrač. Vemo tudi, da so nesreče pri mlatilnicah tako redke, da zavarovanje sploh v poštev ne pride. Iz navedenega sledi, da je zavarovanje nepotrebno.

Kmet, lastnik mlatilnice, mora plačati zavarovalni prispevek, zavarovan pa ni. Dalje se mora priznati, da je kmet pri raznih

drugih delih mnogo bolj v nevarnosti, kakor pri mlatvi, ki traja razmeroma malo časa. Ako iščemo biti odkritoščni, moramo povedati tudi to, da smatra kmet tako prisilno zavarovanje za šikano, ki ne izvira iz ljubezni do njega, pač pa iz ljubezni do njegovoga praznega žepa.

Prosimo merodajne činitelje, da tako prisilno zavarovanje ukinejo, za kar vam bomo iz arca hvaležni.

Upamo, da ni treba poudarjati revščine, ki vlada na kmetih. Kdor ne verjame, naj pride pogledat v kmetске hiše in videl bo otroke, pa tudi odrasle, bose in strgane, ako se mu ne bodo še pravočasno skrili. Naj gre gledat v šolske matice in videl bo: ni otrok v šolo — dva, tri mesece, zraven pa opombo: nima obleke, bos ...

stilceve prvega bana je prav za prav naročil slavnostno pojedino. Zato je moral potegniti kratko hotelir. Sodišče je namreč odbilo tožbo. Hotelir se bo potem takem moral obrisati za 19.203 Din.

d Kopice pritožb proti nedavnim občinskim volitvam je obravnavalo upravno sodišče v Dubrovniku. V Dalmaciji je razveljavilo sodišče le ene volitve, zavrnilo pa je vse pritožbe, ki so prišle iz Bosne in Hercegovine. Pač pa je razveljavilo 16 volitev v Črni gori, Sandžaku in Metohiji, dočim je 50 pritožb iz teh krajev bilo zavrnjenih.

d Dr. Maček in sporazum. Voditelj Hrvatov je te dni izjavil sledeče: »Vem, da ljudje veliko govore. Kaj hočete, meščanski svet je nervozen, in če ni nič novega, si v svoji domišljiji kaj novega izmisli. Eh, ako bi hrvatski kmet in jaz z njim imeli tako slabe živce, kakor jih imajo mestni ljudje, kam bi prišli! — Po mojem maenju je treba delo za sporazum razdeliti na dvoje. Prva stvar je sporazum sam, ki naj bi dokončno rešil hrvatsko vprašanje in vsa pereča politična vprašanja. Druga stvar so pa pripravljala dela za tako dokončno rešitev. Ze večkrat sem dejal, da se celotno vprašanje more rešiti samo na podlagi demokracije in da ljudstvu ničesar ni mogoče vsiliti, česar ljudstvo ne bi maralo. In to ne samo na Hrvatskem, tudi v Srbiji ne, niti v kakem drugem kraju. Po vsem tem morejo dokončen sporazum skleniti samo zastopniki

ljudstva, ki morajo biti v ta namen izbrani po svobodni ljudski volji. Iz tega načela izvira tudi moja znana zahteva po ustavotvorni skupščini. Druga stvar pa je, kakor sem dejal, vse pripraviti, da se ljudstvu omogoči, da o svoji usodi samo odločuje. Glede tega pa mislim, da je treba sodelovati z vsakim, ki ima poštene namene, ljudstvu pomagati do te možnosti. Sedaj se razgovorjam z vsakim, kde pa bo v tem velikem delu sodeloval, bo pa pokazala bodočnost.»

d Preizkušnja poštenosti Srbijancev. Pogajanja za notranje ureditev države med opozicijo niso potekala tako, kakor je pričakoval dr. Maček, zato tudi niso rodila nobenega uspeha. V zagrebških političnih krogih se sedaj govori, da bo SD koalicija po dr. Mačku v kratkem pričela pogajanja z JRZ. Prvi razgovori naj bi se pričeli po pravoslavnih božičnih praznikih. S tem dr. Maček svojih dosedanjih spogodbencev ne izključuje od udeležbe, razmerje do njih, t. j. do voditeljev srbske združene opozicije, bo še nadalje ostalo prijateljsko. To naj bi bil le nov poizkus priti do zadovoljivega konca v tej zadevi, ki se obema stranema zdi že nekam dolga. Pogajanja bodo najbrže potekala v dveh smereh: priprave za sporazum, ki jih dopisnik »Kölnische Zeitung« imenuje »preizkušnja poštenosti Srbijancev«, in sporazum sam, ki naj državi da novo obliko.

d Proti »ljudskim frontam« se je poleg dr. Mačka izjavil v božičnem pismu tudi zagrebški nadškof-pomočnik dr. Štepinac. On pravi: »Niti besedice bi ne rekel o »ljudski fronti«, če bi bila to čisto politična stvar, ker se v take zadeve ne želim mešati. Kdor danes ne ve, da so »ljudske fronte« samo trojanski konj, s čigar pomočjo se hočejo komunisti neopaženo priklopiti do oblasti, ta je velik nevednež ali pa otrok. Bilo kakor bilo, mi tega trojanskega konja, ki nam ga je poslala Moskva, odločno odklanjamo, pa če bi bil ta konj tudi lepši od šarca (konja kraljeviča Marka.«

NAZNANILA

k »Vigred« ženski list. Januarska številka je pravkar izšla. Poleg aktualnih člankov, črtic in gospodinskih prispevkov prinaša tudi zanimivo razpravo: Ruska žena. — Naročite se na »Vigred« pri upravi Vigreda, Ljubljana, Masarykova 12.

n Duhovne vaje za dekleta bodo od 16. do 20. januarja. Zunanje delo počiva, notranje pa ne sme počivati. Prav sedaj je prilika, da v samotni duhovnih vaj poskrbite za svoje duše. Za duhovne vaje se prijavite kmalu na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Hanu, p. Domžale.

Daite progovnim delavcem dela!

Progovno delavstvo v Sloveniji se nahaja letos v težavnem položaju. Krediti za popraviljanje prog so izčrpani in delavci se večinoma nahajajo na brezplačnih dopustih, ki so zlasti sedaj sredi zime hud udarec za te ljudi. Veliko delavcev je zapadlo v bedo, iz katere si ne morejo pomagati. In vendar bi se dali vsi progovni delavci na terenu ljubljanske železniške direkcije zaposliti do konca proračunskega leta, to je do konca meseca marca, zaposliti s kreditom borih dveh milijonov dinarjev. Nad 2000 železniških delavcev bi s tem denarjem imelo vso zimo zaslužek in kruh. Potreben pa je ta kredit ne samo za dobrobit delavstva, temveč tudi za obstoj železniških prog. Naši strokovnjaki zatrjujejo, da je stanje naših železniških prog v Sloveniji danes tako, da je potrebnih na njih najmanj osem let nepretrganega obnovitvenega

dela. Brzovlaki, ki so pred leti vozili po naših progah s hitrostjo 90 km, vozijo danes jedva še s 60 km in še počasneje. Vedno več »zelenih loparjev«, s katerimi se daje strojevodjem znak za počasno vožnjo, vidimo danes ob naših progah. Svoj čas so bili ti znaki prav redki. Proge v Sloveniji bi se morale nahajati v brezhibnem stanju že zaradi mednarodnega tranzitnega prometa, ki postaja od leta do leta večji. Prav tako bi moralo biti tukaj merodajno narodno-obrambno vprašanje. Proge v Sloveniji so izmed železniških zvez v državi najbolj donosne in že zaradi tega bi jim bilo treba posvečati več pažnje. Poleg tega pa se ne bi smela zanemarjati gradnja novih prog, ki se nam že leta sem obetajo, izvršen je pa le neznaten del programa. V vseh drugih pokrajinah se je zgradilo po vojni več novih prog, kakor v Sloveniji.

NESREČE

d Žalostno je zatulila sirena. V noči od onega petka na soboto, ko je vsa Metlika trdno počivala po veselem rajanju v novo leto, je okrog dveh ponoči žalostno zatulila sirena in klicala na pomoč. Namah je bila vsa Metlika razsvetljena, kot dosedaj še nikdar. Vse je hitelo na kraj požara. Ognjeni zublji so objemali pristavo križevniškega reda na Komenškem hribu. Ogenj je v hipu zajel veliko pristavo, v kateri je imelo osem gospodarjev shrambo za seno, slamo in za orodje. Ognjeni ogorki so ogražali vso Metliko. Le gasilcem gre zahvala, da je ostal požar omejen. Škoda je kar ogromna, ker je nekaterim posestnikom uničil požar vso krmo. Le nekaj prizadetih je bilo zavarovanih za manjše zneske. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno in krožijo o tem med prebivalci najrazličnejše govorice. Vsi znaki pa kažejo, da je bil ogenj podtak-

neer

Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Tršana v Tacnu pod Šmarno gor.

d Iz prvega nadstropja je skočil. V Vrbanovi ulici v Mariboru stanuje v neki hiši 14-letni Ferdo Kežar, katerega nameravajo odčati v zavod za poboljšanje mladoletnikov. Ono jutro je prišel po Vladota policijski stražnik, da bi ga odpeljal s seboj. Fant pa se ni dal kar tako ugnati. Ko je videl, da ni nobene izgoda več ter bo moral s stražnikom, se je pognal skozi okno prvega nadstropja ter skočil v Vrbanovo ulico. Kakor maček je priletel na tla ter potem jadno pobegnil. Sedaj se skriva nekje v mestu ali v okolici.

d Podgane so ga oglodale do smrti. Redka je nesreča, ki se je dogodila na Silvestrovo. V Gornjem Pročcu pri Zagrebu so podgane oglodale dveletnega otroka do smrti. Hiša v kateri sta stanovala zakonca Grašič, je revna, pohištvo prav tako, v tleh pa polno podgan. Stariša sta pustila svojega otroka doma samega, da sta mogla iti pričakati novega leta k neki svoji sorodnici. Otrok je bil zavil, tle glava in roki sta bili prosti. Takega so se lotile podgane in ga vsega razgrizle po obrazu. Komisija, ki je bila poklicana v hišo zjutraj, je ugotovila, da je otrok umrl zaradi strahu in bolečin. Sosedje so čuli ponoči strahovito vreščanje, vendar so mislili, da je otrok bolan in da ga niti mati ne more potolažiti. Oče in mati pa sta se vrnila domov šele pozno zjutraj. Oblasti so zaslišale starše, ki sta oba brez dela. Zaradi zanemarjanja se bosta najbrže morala zagovarjati še pred sodiščem.

d Strašne posledice živčne bolezni. Dne 3. januarja zjutraj se je v Hrastju-Mota v občini Slatina-Radenci odigral dogodek, ki je pretresel prebivalstvo iz vse okolice. Bivši upravnik pošte v Križevcih pri Ljutomeru, višji poštni kontrolor Miroslav Vavpotič, je že več mesecev bival v Hrastju-Mota na posestvu svoje žene, da bolezenskem dopustu, ker je bil živčno bolan. V kratkem bi moral ponovno iti pred zdravniško komisijo zaradi upokojitve, katere pa se je izredno bal, ker je bil prepričan, da s pokojnino ne bo mogel izhajati. Živčna bolezen in bojazen pred majhno pokojnino ga je tako trla, da je že pred časom hotel vzeti svojega sina, ki je obiskoval prvi razred gimnazije v Ptuj, iz šole. Pretirana skrb za bodočnost ga je končno tako potrla, da je segel po orožju in izvršil usodno dejanje. Vavpotičeva žena se je zjutraj podala od doma. Ko se je vrnila iz cerkve, je z grozo opazila moža v mlaki krvi s strelom v glavi. Vsa prestraše-

na se je ozrla za sinom, ki ga je zažedala ležečega v postelji s strelom v glavi nad ušesom. Mož je bil že mrtev, 11 letni sin Mirko pa je bil še pri življenju. Takoj so ga prepeljali v murskosoboško bolnišnico, ki pa je sprejem odklonila, ker za dečka ni bilo več nobene pomoči. Na poti proti domu je Mirko izdihnil. — Ugotovljeno je, da je Vavpotič z revolvertam na pogrebu svojega svaka, v hipni duševni zmedenosti ustrelil najprej sina, nato pa še samega sebe.

Predsednik republike Irske — De Valera — se je te dni prvič vozil v zrakoplovu nad svojo deželo. Pilotiral je znani letalec Lindberg, ki živi sedaj na Irskem.

d Ker se je obešal na tramvaj. Čevljarški učencek Branko Čizmek iz Zagreba je imel navado, da se je prerad obešal na tramvaj. Pred kratkim pa se je obesil na tramvaj, ki je vozil po lici. Sredi vožnje pa je skočil, a na nesrečo je priletel ob cestni kandelaber in si razbil glavo. Prepeljali so ga v bolnišnico, vendar mu življenje niso mogli rešiti.

d Družinska žalogra. Oče 14 letnega dečka Jurija Surčinskega v Petrovcih pri Rumi je bil pijanec, ki je ne samo zanemarjal svojo družino, temveč jih je tudi strahoval, da so morali vedno pobegniti, kadar se je pijani oče vrnil domov. Mnogokrat so morali k sosedom tudi sredi noči. V nedeljo se ga je bil mož spet krepko napil in prišel proti večeru domov le razgrajat. Najprej je pretepel ženo, za njo pa še otroke. V kot pa je postavil nabito puško in veliko sekuro in z njima zagrozil vsem skupaj. Povrnili se je spet v gostilno. Otroci, ki so se bili razbežali, so prišli spet nazaj. Toda proti jutru je mož pridrvel domov še bolj pijan. Pograbil je sekuro in zamahnil po sinu, ki ima komaj 14 let. Toda bil je tako pijan, da se je prej spotaknil in padel. Ko pa je sin videl, da se spet pobira, mu je vzel sekuro in z njo udaril očeta po glavi in ga ubil.

d Razne nezgode. Ko se je 18 letna delavka Jazbec Franciška z Ostrožnega pri Celju peljala s kolesom domov, je padla in si zlomila desno nogo. — Rožiča Mihaela, 20 letnega posestniškega sina s St. Jungerte pri Veliki Pirešici, je udaril neki možki s sabljo in mu presekal kite. — Kokošinek Ivan, 16 letni mehanični vajenec iz Gaberja, je doma padel in si zlomil levo ključnico. — Na ljubljanskem glav-

nem kolodvoru se je ponesrečil 35 letni zavičajec Edvard Meden. Z roko je zašel med dva vagona, ki sta mu zmečkala levo dlan. — V Mengšu se je ponesrečil 6 letni posestnikov sin Franc Grček. Med vožnjo je skočil z voza, pri čemer ga je konj brcnil v glavo ter ga nevarno ranil. — Ko je Naraks Jože z Ložnice pri Zalcu, pos. sin., star 30 let, vozil gnoj domov, mu je spodrsnilo in si je zlomil nogo. — Bračun Alojz, delavec, 26 let star, Brezno pri Humu ob Solti, je padel v neko jamo in si zlomil nogo. — Podkrajšek Josip, sin dninarja, 9 let, iz Dramelj, se je igral pri stroju za rezanje slame, stroj ga je zgrabil za levo roko in mu zmečkala štiri prste. — Ko je Vodovnik Ivanka, hči posestnika, stara 8 let, s Polzele, tepečkala pri nekem posestniku v Novi vasi pri Celju, jo je domači pes, ki je bil na verigi, napadel in jo ugriznil v desno mečo. — Zadnji dan lanskega leta so delavci v vasi Drenovec pri Vinici v Beli krajini v gozdu z dinamitom razstreljevali drva. Pri tem se je vnel naboj. Pri eksploziji je bil močno ranjen v obraz 20 letni delavec Mate Fugina, ki je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico. Je v nevarnosti, da popolnoma izgubi vid. — 26 letnega delavca Zorka Kopača je zadel v Ehrlichovi tovarni v Mariboru huda nesreča. Stroj mu je odtrgal levo roko pri komolcu.

d Gospodarsko poslopje je zgorelo posestnici Kunigundi Domadenik v Creti pri Slivnici. Požar je nastal od iskre, ki je šinila na slamnato streho iz dimnika. Škoda je znatna, ker sta zgoreli v hlevu tudi krava in svinja.

NOVI GROBOVI

d A kadar mrtvim klenka, takrat je posem grenka. V Križniški Komendi je odšel k Gospodu po večno plačilo kaplan g. Jožef Kuk. — V Novem mestu je umrl 33 letni Viktor Kokač. — V Ptuj je na veke zatisnila svoje oči gostilničarka Elizabeta Reich. — V Spodnji Šiški je zapustil kraj trpljenja trgovec Valentin Skander. — V celjski bolnišnici je zapustil solzno dolino 68 letni italijanski lesni trgovec Piusi Peter, doma iz Tricesimo v Italiji in lastnik graščine Ojstrica pri Sv. Juriju ob Taboru. — V Dravljah so pokopali tapetniškega mojstra Izidorja Burgarja. — V Vrhpolju pri Kamniku je izdihnila Nanca Trobevšek. — V Cerkljah ob Krki je umrla 84 letna Marija Oberstar roj. Račić. — V Mariboru je preminul brivski mojster Karel Farič. — Na Vrhniki je zapustil solzno dolino Mihael Urbančič, železničar v p. — V Hrastju je odšel v večnost posestnik Mihael Mastnak. — V Sv. Križu pri Litiji so pokopali posestnika Jožefa Martinčiča. — V Dolnji Lendavi je preminul tajnik cestnega odbora Franc Horvat. — Na Jesenicah je odšel v večnost carinski posrednik Štekar Anton. — Pri Dev. Mar. v Polju so pokopali Ludvika Dolničarja, posestnika in gostilničarja v Hrastju ob Savi. — V Škofji Loki je zaspal v Gospodu posestnik Franc Primožič. — V Črnomlju so pokopali posestnika in trgovca Karla Müllerja. — V Ljubljani so umrli: višji hranil uradnik v p. Josip Pahinger; tapetniški mojster Izidor Burgar; Franja Zgonc roj. Tomšič; mati pisatelja Franca Govekarja Marija Govekarjeva roj. Minatty; strojnik v p. Albin Lerh; gimnazijski direktor v p. Fran Novak; Franja Ban, soproga banovinskega uradnika Ida Teržan roj. Barbič; uslužbenec tvrdke Medič in Zankl Josip Perme; Nežika Jankole. — Daj jim, Gospod, večni mir!

RAZGLLED PO SVETU

Kako je s svetim očetom

Sveti oče je novoletno noč prebjel v molitvi skupno z nekaterimi očeti franciškani, ki so klečali okrog njegove bolniške postelje ter odgovarjali na liturgične molitve. Na novega leta dan je smelo k bolnemu papežu nekaj prelatov iz najbližje okolice papeža ter je sveti oče skupno z njimi opravil molitve. Glede bolezni same sem dobil od merodajnih ljudi sledeče podatke: Trenutno ne obstoja kakšna življenjska nevarnost. Ostala pa je nevarnost zastrupljenja po sečni kislini, tembolj ker sveti oče trpi na starostnem revmatizmu. Bolečine, ki so s tem v zvezi, so veike. Pojavile so se tudi težave v pljučih, ki skupno s sečnimi kisljinami stavlajo prevelike zahteve na odpor srca. Zdravniki so se zadnje dni večkrat posvetovali, če bi kazalo svetemu očetu dati injekcije za okrepitev srca, toda odločili so se,

da tega ne bodo storili, ker bi to na splošno stanje bolnika le slabo vplivalo. Nasprotno pa so izbrali nov način, da namreč skušajo bolnika okrepiti na splošno s strogo izbrano prehrano, predvsem pa s tem, da ga ohranijo čim bolj pri miru in ga varujejo pred vsakim razburjanjem. Položaj bolnika se s tem seveda do sedaj še ni izboljšal, ker je vreme krivo, da se znaki bolezni neprestano ponavljajo. Ta teden je po mnenju zdravnikov odločilen. Zdaj šele se bo videlo, če se sme računati na počasno ozdravljenje, kar pa je malo verjetno pri veliki izčrpanosti bolnika vsled sedaj že mesec dni trajajoče hude bolezni. Zdravniki pa so povdarili, da je na podlagi dejanskega stanja treba odločiti zavrniti razna poročila inozemskega časopisja, ki je v pretirani obliki objavilo vesti o neizbežno se bližajoči smrti.

Bratomorno klanje v Španiji

Francova napoved, da bo nacionalistična armada praznovala božične praznike v Madridu, se je ponesrečila in je sedaj general Franco od španske prestolice celo bolj oddaljen, kakor je bil. Na božične praznike so namreč začele čete rdeče vlade ofenzivo in so prodrle nekaj kilometrov proti vzhodu.

V bližini Bilbae je ustavila rdeča torpedovka nemški parnik »Palos« ter ga prisilila, da je odplul v vladno pristanišče, kjer so parnik zaženili, ker je bil natovorjen z orožjem in vojnim blagom. Na protest Nemčije so rdeči parnik Nemčiji vrnili, pač pa pograbilo zase orožje

in še dva Španca. Ker hoče imeti Nemčija vrnjen parnik in vse, kar je bilo na njem, je nemška križarica ujela špansko trgovsko ladjo »Aragon« in sicer na južni španski obali. Španska rdeča vlada v Valenciji se je posvetovala o nemški zahtevi, vendar še ni znano, kaj je sklenila.

Zadnje poročilo rdečih se glasi: Na madridskem bojišču ni bilo posebnih dogodkov. Pri Gvadalahari so naši oddelki nadaljevali z ofenzivo. Pri Taraseni smo ujeli 40 nasprotnikov. Naše čete napredujejo tudi v smeri proti Burgosu. Naši aeroplani so bombardirali mesta: Kordobo, Torkuro, Baeno in Vilja de Rio. Rde-

če čete stoje 40 km severno od Madrida. Tako rdeči.

Nacionalistični general Kvejsa de Ljana pa poroča, da ni bilo zadnje dni na nobenem bojišču kaj posebnega, razen pri Teruelu, kjer so rdeči štirikrat prešli v napad, a bili od nacionalistov vsakokrat odbiti ter so rdeči pustili na bojišču veliko število mrtvih. Nacionalistični general je še povedal, da so njegove čete v teh bojih ujele tri sovjetske tanke in da nacionalistične čete napredujejo pri mestu Rondo.

General Francove bojne in druge oborožene ladje vrše ostro kontrolo nad vsemi trgovskimi ladjami, ki plovejo v španska pristanišča, če so ta v rdečih rokah. V zvezi z ustavljanjem ruskih ladij po nacionalističnem vojnem brodogovoru v boljševiskih krogih, da bo v nekaj dneh del ruskega brodogoja zapustil Črno morje in odplul v Sredozemsko. Oddelek brodogoja bodo baje sestavljale naslednje edinice: ena križarka, 3 torpedovke in 9 podmornic. Vse sovjetske trgovske ladje pa dobe brzostrelne topove in nekaj vojaštva, da se bodo lahko branile pred nacionalističnimi napadi.

Po poročilih iz Madrida je bila na silvestrovo na bojišču ob nacionalističnem napadu ubita španska komunistična poslanka Dolores Ibaruri ali s političnim imenom La Passionaria. Ona je bila največja agitatorica za revolucijo v Španiji in je slovela po svoji krutosti.

AVSTRIJA

s To in onó. Slovenska prosvetna zveza je svoječasnó predložila prosvetnemu ministru slovenski prevod državne himne v odobritev. Te dni je došel odgovor, da je prevod nedovoljen. Ker smatramo, da je samoobsebi umevno, da se Slovenci poslužujejo slovenskega besedila državne himne, je osrednji odbor ukrenil nove korake, da doseže odobrenje. Upamo, da ne brezuspešno. — V Selah so pokopali 77 let-

RAZNO

V samotni v Alcobari na Portugalskem imajo ogromno kuhinjo, skozi katero teče potok Alcoa. Kadar si menihi požele rib, je treba kuharju spustiti samo mrežo v vodo, ne da bi stopil iz kuhinje.

Za časa egipčanskih faraonov 1400 let pred Kr. r. so morali hoditi dečki in otroci v starosti 4 let v šolo. Ze stari egipčanski učitelji so se držali napram šolarjem sledečih rekov: »Pot do možganov dečka, teče od sedeža pri hlačah.«

Kako je nastal ovrtnik? Leta 1825 je živel v okolici ameriškega mesta New Yorka žena nekega kovača, ki se je neprestano hudovala, ker je morala vsled umazanih ovrtnikov dnevno prati močve srajce. V svoji jezi nekoč vzame škarje v roke in odreže ovrtnik od srajce in izdelala po odrezanem vzorcu več ovrtnikov. Odslej je dobival kovač vsak dan nov ovrtnik, dočim je srajce lahko nosil več dni. Ženina iznajdba je našla v mestu knalo dovolj navdušenih prijateljev. Podjetna Američanka si jo je

W. Hauff — I. O.:

Pravljice

Stopil je k njej na trg in jo prosil, naj ga mirno poslušaj. Spomnil jo je onega dne, ko je šel a staro ženo, spomnil jo je na vse posamezne dogodke svoje otroške dobe in ji potem pripovedoval, kako je sedem let služil kot veverica pri vili, in kako ga je le-ta spremenila, ker jo je bil takrat grajal. Čevljarjeva žena ni vedela, kaj bi si mislila. Vse, kar ji je pripovedoval iz svoje otroške dobe, je bilo točno, ko pa je potem pravil, da je bil sedem let veverica, je dejala: »To ni mogoče, vil ni« in če ga je pogledala, se ji je studil grdi prtilikavec in ni verjela, da bi to mogel biti njen sin. Slednjič je mislila, da bo najboljšje, če govori o tem z možem. Pobrala je torej svoje košare in mu velela, naj gre z njo. Tako sta prišla do čevljarjeve delavnice.

»Pomislil,« je dejala možu, »ta človek hoče biti najin izgubljeni Jakob. Pripovedoval mi je vse, kako je bil nama pred sedmimi leti ukraden in kako ga je neka vila začarala.«

»Tako?« ji seže srdito čevljar v besedo. »To ti je pripovedoval? Čakaj, ti navihanec! Jaz sem mu to še pred eno uro pripovedoval, pa ti gre, da te spelje na led! Začaran si bil, moj sinko? Čakaj, hočem te zopet odčarati.« S temi besedami vzame zveženj jermenov, ki jih je bil pravkar prirezal, pa plane nad malčka in ga bije na visoki hrbet in dolge roke, da te mali od bolečine vpil in jokaje zbežal.

V tistem mestu je, kakor povsod, malo usmiljenih duš, ki bi pomagale nesrečniku, če ima obenem tudi kaj smešnega na sebi. Tako je nesrečni prtili-

kavec ves dan ostal brez jedi in pijače in zvečer so mu bile za prenočišče trde in mrzle stopnice neke cerkve.

Ko so ga naslednje jutro zbudili prvi sončni žarki, je resno premišljeval, kako bi mogel živeti, ko sta ga oče in mati zavrgla. Bil je preponosen, da bi bil za vabo brivecu, za glumčca ni maral iti, da bi ga za denar gledali: kaj naj začne? Pa se spomni, da je kot veverica zelo napredoval v kuhinjski umetnosti; po pravici je mislil, da se sme meriti z marsikaterim kuharjem; sklenil je, da se okoristi s svojo umetnostjo.

Ko je torej poslal živahniješe po cestah in se je popolnoma zdanilo, stopi najprej v cerkev in opravi svojo molitev. Potem pa se odpravi na pot. Vojvoda, gospodar dežele, je bil znan razkošnež in sladkosnedež, ki je ljubil dobro kuhinjo in si iskal kuharje iz vseh delov sveta. K njegovi palači se napoti malček. Ko pride do zunanjih vrat, ga vratarji vprašajo, kaj želi in brijejo norce iz njega; on pa zahteva, naj ga puste k nadkuharju. Smejali so se in ga peljali skozi preddvore, in kamor je prišel, so služabniki obstali, se na vse grlo smejali in šli za njim, tako da se je polagoma nabral cel spreved služabnikov vseh vrst, ki se je pomikal po stopnicah v palačo; hlevarji so vrgli krtače vstran, tekači so tekli, kar so jih noge nesle, prepogarji so pozabili preproge iztepavati, vse se je gnetlo in gnalo, bil je hrup, kakor bi bil sovražnik pred vrati, in razlegalo se je vpitje: »Prtilikavec, prtilikavec! Ali ste videli prtilikavca?«

Tedaj pa se ves divji prikaže na vratih nadzornik palače z velikanskim bičem v roki. »Za Boga, vi psi, kaj delate tak hrup! Ali ne veste, da gospod še spi?«

nega Francejevega očeta. — V Zitari vesi so pokopali Urbanovega očeta iz Dol. — V Zelezni Kapli je odšla po večno plačilo Urška Kralj. — V praznikih je napravil 24 letni mizarški pomočnik Unterlechner iz St. Ruperta pri Celovcu smučarski izlet v planine. V snegu se je izgubil in so ga drugi dan našli zmrznjenega. — Zbornica javnega uradništva je določila fond 100.000 šilingov za posojila članom, ki se nameravajo poročiti. Tudi dunajsko trgovsko združenje je v iste svrhe dovolilo enako visoko vsoto. — Sredi decembra so v državi našli 272.768 podpirlanih brezposelnih. Največ brezposelnih je na Dunaju (107.207), najmanj pa jih ima predarlška dežela. — Brezposelni slikarski pomočnik Bergar iz St. Tida ob Olini je požrl v obupu celo žlico. — V vojaški bolnišnici v Thornu na Tirolskem se je rodilo dete s tremi očesi. — V Vrbi so zaprli hotelirja Knessa, ker je osumljen, da je svoje gospodarsko poslopje

ITALIJA

Razno. Za župnike so imenovani: Ivan Drasek na župnijo v Kobji glavi, Martin Kodrič na župnijo v Levpi, Ljudez Martilec na župnjo v Smartnem pri Kojskem in Ivan Premrl na župnjo pri Sv. Luciji. — Župnik g. Ivan Bidovec je konfiniran na otoku Capara, v skupini otokov, ki nosi ime Fremitis. — Sto tisoč lir za novo cerkev presv. Srca v Gorici je darovala italijanska vlada. Ze prej je v isti namen prispevala 205.000 lir. — Pekarno so zaprli Alojziju Šubanu v Gorjanah pri Komnu, ker so mu dokazali, da je prodajal kruh, ki je bil težji, kot dovoljujejo oblastni predpisi. — Granata iz svetovne vojne se je razletela v Vrtojbi ter težko ranila Milana Črneta. — Nad 300 Madžarov se je med božičnimi prazniki pripeljalo v Opatijo, kjer so preživeli božič in novo leto. — Italijanski listi so objavili v zadnjem času

številne članke za zблиžanje med Jugoslavijo in Italijo. Čeprav smo v tem pogledu črnogledi, je treba priznati, da v teh člankih Jugoslavijo bolj nepristransko presoja in da se kaže v njih mnogo dobre volje.

ANGLIJA

s Drobž. Anglija se je te dni pogajala z Italijo glede utrditve miru v Sredozemskem morju. Pogovor se je menda tikal ohranitve starega stanja v Sredozemlju, spoštovanja popolne svobode pomorskega prometa, obojstranske priznanja in jamstva sedanjega položaja Italije in Anglije v Sredozemskem morju, obojstranske obveznosti, da ta jamstva niso naperjena proti nobenemu tretjemu. Zadnja točka je posebne važnosti za Jugoslavijo. — Anglija naj se vrne h krščanstvu, tako je pozval angleško prebivalstvo po radiu canterburški nadškof. Opozoril je na ruski zgled, kako narod lahko mravnostno propade, če se odvrne od Boga.

RUSIJA

s Sovjetska hinavščina. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov je poklical k sebi najprej francoskega poslanika v Moskvi, za njim pa še angleškega. Oba diplomatska za-

BANKA BARUCH

II, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo na najboljšem in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkvalitetnej.

Poštni uredi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne računa. BRAGIJA: No 2064-66 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-91 Paris. HOLANDIJA: No 1420-66 Ned. Dienst LUCHTERVELD: No 1967 Rotterdam. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. ovrhance.

stopnika sta se dalj časa razgovarjala z vodjem sovjetske zunanje politike. Predmet razgovora je bilo zadnje posredovanje angleške in francoske vlade pri Nemčiji in Italiji zaradi pošiljanja prostovoljcev v Španijo. — Kakor poročajo, sta angleška in francoska vlada posredovali v tem smislu tudi pri sovjetski vladi ter zahtevali od nje, da tudi ona preneha s pošiljanjem prostovoljcev za valencijsko vlado. Edino v tem primeru bosta Italija in Nemčija pristali na omejitve pomoči španskim nacionalistom. Po tem se stanku Litvinova s francoskim in angleškim poslanikom so sovjetski listi prinesli uradno zahtevke svoje vlade, da v Španijo do zdaj niso poslali niti enega samega prostovoljca iz sovjetske Rusije. Zaradi tega ne morejo Sovjeti imeti nič proti temu, kakor da pozdravljajo prizadevanje Anglije in Francije za to, da se pošiljanje prostovoljcev ustavi v tistih državah, ki so do zdaj to delale. Rusija nima proti takim ukrepom nič in se bo vsem določilom glede prostovoljcev priključila z vso svojo voljo in vso svojo silo. — Sovjetsko stališče je vzbudilo povsod veliko začudenje, saj ni v Evropi nikomur več neznan, v koliko so se izpostavile sovjetska Rusija, Italija in Nemčija v španski državljanski vojni. To hinavsko stališče boljševiške vlade bo nedvomno prizadelo smrtni udarec francoskim in angleškim naporom za omiljenje španske državljanske vojne.

AMERIKA

s Srebrnomašniški jubilej slovenskega duhovnika. V ameriški Ljubljani — v Clevelandu — je v nedejo 27. decembra obhajal svoj srebrni mašniški jubilej eden najuglednejših slovenskih duhovnikov Rt. Rev. John Oman. Gospod jubilar je pristen Amerikanec in pristen Slovenec. Rojen je bil v Ameriki, in sicer v najstarejši slovenski naselbini pri Sv. Stefanu v Broackway. Minn. Njegovi starši so bili doma

in pri tem je zavihel bič, ki je trdo padel po hrbtu nekaterih hlevarjev in vratarjev. »O gospod,« so vpili, »ali ne vidite? Tu je prtilikavec, prtilikavec, kakor ga še niste videli.« Nadzornik palače se je s težavo premagal, da se ni na glas zasmel, ko je zagledal malčka; kakaj bal se je, da ne bi smeh škodoval njegovemu dostojanstvu. Zato je z bičem druge razpodil. Jakoba pa je peljal v hišo in ga vprašal, kaj želi. Ko je slišal, da hoče k nadzorniku kuhinje, odvrne: »Možič se, sinko, k meni, nadzorniku palače, hočeš; saj želiš postati dvorni prtilikavec pri vojvodi; ali ni tako?«

»Ne, gospod,« odgovori prtilikavec. »Spreten kuhar sem in izveden v vsakovrstnih redkih jedeh; blagovolite me peljati k nadkuharju; morda mu bo moja umetnost dobrodošla.«

»Vsak po svoje, mali mož; sicer si pa nespametno dečko. V kuhinjo! Kot dvorni prtilikavec ne bi imel nobenega dela, pač pa jesti in piti, kolikor bi hotel, pa lepe obleke bi imel. Vendar bomo videli; težko bo tvoja kuharska umetnost tako velika, da bi mogel postati dvorni vojvodov kuhar, za kuhinjskega vajenca si pa predober.« S temi besedami ga prime nadzornik palače za roko in ga pelje v sobane nadkuharjeve.

»Milostljivi gospod,« je dejal tam prtilikavec in se priklonil tako nisko, da se je z nosom dotaknil preproge, »ali rabite morda spretnega kuharja?«

Nadkuhar si ga ogleda od nog do glave, potem pa se glasno zasmije in pravi: »Kako?« vzklikne, »ti kuhar? Ali misliš, da so naša ognjišča tako nizka, da bi mogel tudi te samo na katero videti, tudi če bi na prste stopil in glavo čvrsto iz pleč dvignil? Ljubi

malček! Kdor te je k meni napotil, da bi dobil službo kot kuhar, te je imel za norca.« Tako je govoril nadkuhar in se krohotal in z njim vred so se smejali nadzornik palače in vsi služabniki, ki so bili v sobi.

Prtilikavec pa se ni dal oplašiti. »All se kaj pozna o no ali dve jajci, malo sirupa in vina, moke in dišav v taki hiši, ki ima vsega tega zadosti?« je dejal. »Zapovejte mi, da pripravim kako okusno jed, dajte mi, kar za to rabim in jed bo pred vašimi očmi hitro pripravljena in priznati boste morali: kuhar je, kakor mora kuhar biti.« Tako in podobno je govoril malček in čudno je bilo videti, kako je pri tem bliskal z malimi očesi, kako se mu je dolgi nos sem ter tja vil in so njegovi tenki in dolgi prsti spremljali njegov govor. »Dobro!« reče nadkuhar in prime nadzornika palače pod pazduho. »Naj bo za šalo; pojdim v kuhinjo.« Šli so skozi več dvoran in hodnikov in prišli nazadnje v kuhinjo. Bilo je to veliko, obširno poslopje, krasno urejeno; na dvajsetih ognjiščih je stalno gorel ogenj, čista voda, ki je bila obenem ribnjak, je tekla po sredi, v omarah iz marmorja in dragocenege lesa so bile razpostavljene zaloge, ki so morale biti vedno pri roki, in na desno in levo je bilo deset soban, v katerih je bilo nakopičeno vse, kar se je v vseh deželah Frankistana in celo na Jutrovem okusnega in slastnega za grlo iznašlo. Kuhinjski strežaji vseh vrst so tekali okoli in ropotali in imeli opraviti s kolli in ponvami, z vilicami in posnemalkami; ko pa je stopil nadkuhar v kuhinjo, so vsi nepremično obstali in slišalo se je le prasketanje ognja in šumljanje potočka.

»Kaj je gospod danes za zajtrk zapovedal?« vpraša mojster prvega pripravilca zajtrka, starega kuharja.

dala takoj patentirati in je ustanovila prvo tovarno za ovratnike. Kovac je kmalu pustil svojo obrt in prevzel mesto poslovođe v ženiini tovarni, ki je sijajno uspela. — Seve ne more vsak imeti tako modro ženo.

Otroci med seboj. Zakaj pa pretepaš jelkico, Janček? Ker me je ogrožljala. Kako to? Šla sva se Adama in Evo, pa s sama pojedla jabolko, namesto da bi ga dala meni.

Zeleza bo zmanjkalo? Kongres nemških kemikov v Kölnu je odredil ponatis predavanja prof. Frohweina o pretečenem pomanjkanju železa na zemlji. Človeštvo potrebuje vedno več železne rude, saj narašča konzum teino za 35 odstotkov. Če bi ostal ta prirastek stalen, bodo zadostovale vse poznane rudne žile 58 let na Nemškem in 64 let v ostalem svetu. Potem bodo zaloge izčrpane in bo začelo človeštvo v obupne težkoče. Prof. Frohwein priporoča takojšnje iskane železnih ležišč, in sicer najrajši istočasno po vseh delih sveta. To bi bila hvaležna naloga za Zvezo narodov. Dosedaj

PO DOMOVINI

Iz raznih krajev

Sodražica. Nekaj številk. V naši župniji je bilo v preteklem letu oklicanih 19, poročenih pa 16 parov. Rojenih je bilo 72. V zadnjih 10 letih je povprečno število rojstev 67, torej letos 5 več. Umrlo jih je 31. Sv. obhajil je bilo v župni cerkvi v preteklem letu 33.000, v božjepotni cerkvi pri Novi Stifiti, ki spada v našo župnijo, jih je bilo obhajanih okoli 18.000. Mohorjanov smo imeli 169, torej 12 več nego znaša povprečno število zadnjih deset let (157). Letos mora pa vsaka družina, ki misli in čuti krščansko ter drži z večino ljudstva, naročiti našega »Domoljuba«.

Dobrič. Umrla je v cvetu mladosti 24 letna Rozalka Ilnikar, po dom. Hrovatova z Luže iz ugledne krščanske hiše. Bila je članica Marijine družbe šest let. Kako je bila priljubljena, je dovolj dokaza to, da je imela pogreb kot ga ni bilo v Dobriču že precej časa. Pogreba se je udeležila Marijina družba z zastavo. Pri odprtem grobu ji je družba zapela ganljivo žalostinko. Osemnajst vencev jo je spremljalo na zadnji poti. Spremljala jo je in pokopala ter nosila uniformirana gasilska četa »Občlana«. Ni imela sovražnika in vsakdo, ki jo je poznal, jo je spoštoval. V resnici, bila je dobra in blaga duša. Naj ti bo, blaga Rozalka, zemljica lahka in na svidenje nad zvezdami! Domačim naše iskreno sožalje. Bog naj jih tolaži pri njih globoki žalosti in nenadomestljivi izgubi!

Dolsko. Burne občinske volitve v naši obnovljeni občini so se končale z lepo zmago JRZ. Novi občinski odbor bo deloval brezdvomno v dobrobit naše, nam po dolgem trudu vrnjene obnovljene občine. — Ob tej priliki naj omenimo naš mladinski tamburaški zbor, ki nas ob prireditvah prosvetnega društva z lepimi glasbenimi komadi zabava ter plemeniti naša srca. — Našo občino je zadela pretekli teden bridka izguba. Pokopali smo

Vsa vojaška pojasnila v katerikoli zadevi dobite proti malenkostnemu plačilu pri Per Francu, kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za odgovor priložiti kolek ali znamko za 6 Din.

v Vinjah cerkvenega ključarja, obče priljubljenega Ukačevega očeta, 62 letnega Alojzija Repnika. Bil je dolgo dobo občinski in šol. odbornik, pa dolgoletni naročnik in bratec našega »Domoljuba« in še drugih poštenih listov. Rajnik Ukačev oče je bil vedno vedrega duha in veselega srca. Še na mrtvaškem odru so bile njegove poteze kakor bi spal in doživljal prijetnejše urice nego jih je v svoji dolgi in mučni bolezni. Mož je bil odločen pristaš naše stranke, kar je pač pokazal v dejanju dobre 14 dni pred svojo smrtjo. Na dan obč. volitev, dne 6. decembra, ko je vesperek hudo snežilo, se je dal prepeljati na oddaljeno voliše v Dolskem, kjer je že skoraj v smrtne obilnosti z veselimi srcem oddal svoj glas za kandidatno listo JRZ. Časten spomin zvestemu možu! Vse te vrline je ob odprtem grobu poudarjal domači g. župnik. Oči nešteti pogrebec so se solzile. Dragi Lojze, bodi ti lahka domača zemljica!

Sv. Križ pri Litiji. Odšel si, Jože, ni te več med nami. Na sveti dan si še prepeljal v cerkvi v čast novorojenemu Detetu, na Stefanovo ob istem času pa si že ležal na mrtvaškem odru. V življenju vedno dober in blag, nisi nikomur povzročil najmanjše krivice, s svojo nenadno smrtjo pa si povzročil tem hujšo žalost. Saj si nam bil najboljši prijatelj, tovariš in učitelj. Krotil si nas, ko smo hoteli v napačni gorečnosti predaleč in bodril si nas, ko smo na poti k katoliškim načelom leno zaostajali. Veselil si se v prijateljevi sreči in iskreno sočustvoval v njegovi nesreči. Gosoljubnost tvoja je bila brez meja, saj si najraje povabil takega, o katerem si vedel, da ti ne bo mogel vrniti. Dober kot ljubi kruhek si s svojo mehko pestiško dušo ljubil vse in vsakogar. Vedno si bil priprav-

z Gorenjskega. Gosp. Oman je pristen Slovenec, pa tudi odločen Slovenec. Četudi rojen v tujini, zna popolnoma materin jezik. V domači hiši so morali vsi vedno govoriti samo slovensko. V dolgih zimskih večerih so brali Mohorjeve knjige, ki so jih dobili iz domovine. Ni čudno, da g. Oman slovenščino popolnoma obvlada, tako da nihče ne verjame, da ni rojen na slovenski zemlji. Je pa Slovenec tudi v srcu. Voditelj vsega slovenskega gibanja med našimi izseljenci je. Njegovo ime pozna vsak ameriški Slovenec. Celo naši verski nasprotniki njegovo ime s spoštovanjem izgovarjajo. Jubilant je že dvakrat videl našo lepo Slovenijo: prvič leta 1925 in drugič leta 1935, ko je v Ljubljani bil evharistični kongres. Ko je leta 1925 prvič stopil na slovensko zemljo, kjer je tekla zibelka njegovim staršem, je pokleknil ter zemljo poljubil. Tak Slovenec je g. Oman. Bog živi g. jubilanta še mnogo, mnogo let!

DROBNE NOVICE

Rove v dolžini 500 m je uničil požar v podzemeljski železnici v Berlinu.

300.000 Kitajcev se je udeležilo shoda v Nankingu, prirajenega v proslavo vrnitve maršala Čangkajšeka.

Nogo si je zlomil na lovu na Madžarskem habsburški nadvojvoda Jožef.

Na 9 let ječe so obsodili grškega komunističnega prvaka Hariadesa.

3000 milijard Din znašajo celotni narodni dohodki Združenih držav ameriških v l. 1936.

Vsem sovjetskimi državljanom je prepovedala portugalska vlada pot v portugalske kolonije.

Silovita gripa je nastopila zadnje dni v ameriskem Njujorku; so vse bolnišnice polne.

600 smrtnih žrtev je zahteval za božič avtomobilski promet v Zedinjenih državah ameriških.

nje zaloge bodo kmalu izčrpane, ker so ostale neraziskane v rudarskem oziru tri četrtine površine zemeljske oble. Človeštvo je stalno shajalo s stariimi rudniki. Med tem so n. pr. močnejše rudne žile na Daljnem severu, kjer bi bilo prav lahko urediti mednarodne plavžne in livarne.

»Ravniki ki se poroči, ne more popolnoma opravljati svoje dolžnosti; ali zaenemarja svoj poklic, ali svojo družino, ali enkrat eno, drugič drugo.

Najmanjši radio-aparat je napravil pred kratkem 17 letni ruski iznajditelj. Aparat je virok 5 cm in širok 10 cm ter sprejema brezhibno.

»sah pismenim potom. Ben Jones iz Pariza, severoameriška država Arkansas, se bavi s tem, da igra z različnimi osebami sah pismenim potom. Sedaj ima v teku 400 iger.

»reiskave na monakovski kliniki za ženske bolezni so dognale, da izvirajo štiri petine ženskih krvavitvev iz raka na maternici.

Do tri ne zna šteti pleme Botokundov. Poznajo le število »moke-nam«, t. j. 1. in »muh«, kar pomeni veliko.

»Gospod, dansko juho je izvolil zapovedati in rdeče hamburške emoke.«

»Dobro,« pravi nadkuhar dalje; »ali si slišal, kaj hoče gospod jesti? Ali se upaš te težavne jedi pripraviti? Emokov nikakor ne zadeneš, to je skrivnost.«

»Nič ni lažje kot to,« odvrne pritlikavec v splošno začudenje; te jedi je bil namreč kot verberica pogosto pripravil, »nič lažje; za juho mi dajte ta in ta zelišča, to in ono dišavo, mast d'jega prašiča, korenine in jajca; za emoke pa,« je dejal tiše, da sta ga slišala le nadkuhar in pripravljalec zajtrka, »za emoke pa rabim čveterno meso, nekoliko vina, račjo mast, ingver in neko zel, ki se imenuje prebavnik.«

»Ha, raca na vodi, pri katerem čarovniku pa si se izučil?« vzklikne kuhar, čudeč se. »Vse do pičice natanko je povedal in za zel prebavnik sami nismo vedeli; da, to mora emoke napraviti še prijetnejše. O ti čudoviti kuhar!«

»Tega si ne bi bil mislil,« je dejal nadkuhar, »pa naj poskusi; dajte mu, kar zahteva, posodo in vse, in naj pripravi zajtrk.«

Storili so, kako rje zapovedal in pripravili vse na ognjišču; pokazalo pa se je, da je segel pritlikavec z nosom komaj do ognjišča. Zato so postavili nekaj stolov skupaj, položili čeznje marmornato ploščo in povabili malega moža, naj pokaže svojo umetnost. V velikem krogu so stali okoli njega kuharji, kuharski vajenci, slažabniki in vsakovrstno ljudstvo in gledali in strmeli, kako mu je šlo vse urno in gladko izpod rok, kako je vse snažno in lično pripravljaj. Ko je bil s pripravami pri kraju, je zapovedal, naj postavijo obe posodi na ogenj in naj puste, da se bo natanko tako dolgo kuhalo, dokler ne bo zaklical;

potem je začel šteti en, dva, tri in tako naprej in ko je naštel do petsto, je zaklical: »Stoj!« Odstavili so lonce in mali je povabil nadkuharja, naj poskusi.

Glavni kuhar si je dal od kuharskega vajenca prinesiti zlato žlico, oplaknil jo je na potoku in jo podal nadkuharju; ta je s slovesnim obrazom stopil k ognjišču, zajel od jedi, pokusil, zatisnil oči, mlsknul od zadovoljstva z jezikom in potem dejal: »Imenitno, pri vojvodovi bradi, imenitno! Ali ne bi žličico jedi tudi vi použili, nadzornik palače?« Ta se je priklonil, vzel žlico, pokusil in bil od zadovoljstva in veselja ves iz sebe. »Vaši umetnosti vsa čast, ljubi pripravljalec zajtrka, izkušen kuhar ste, toda tako izborna niste znali napraviti niti juhe niti hamburških emokov!« Tudi kuhar je zdaj pokusil, potem pa je pritlikavcu spoštljivo segel v roko in dejal: »Mali, ti si mojster v kuharski umetnosti, seveda, zel prebavnik, ta daje vsemu poseben okus.«

V tem trenutku je prišel vojvodov strežaj v kuhinjo in poročal, da zahteva gospod zajtrk. Deli so torej jedi v srebrne posode in jih poslali vojvodi; nadkuhar pa je vzel malega v svojo sobo in se z njim razgovarjal. Komaj pa sta bila tam polovico časa, ki se rabi za očenaš — je to molitev Frankov, o gospod, in ne traja niti polovico tako dolgo kakor molitev vernikov — je že prišel sel in poklical nadkuharja h gospodu. Ta se je hitro praznično oblekel in šel s slom.

Katoliško časopisje mi je zelo pri srcu. Od tega časopisja pričakujem velikih stvari. (Pij XI.)

ljen odpustiti in priznati, za svoja katoliška načela pa si stal ponosno neuklonljiv kot hrast: zato so se te nasprotniki bali, niso pa te mogli sovražiti. Vsemogočni te je odpoplcal, ko bi te tako zelo potrebovali. V naših vstajah pa je zanjala vrzel, ki jo bo težko nadomestiti. Počivaj v Bogu! Pokojni Jože Martinčič p. d. Izanc s Hohovice, je bil mož izrednih sposobnosti, bil je dolga leta občinski odbornik, član krajnega šolskega sveta, odbornik krajevne organizacije J.R.Z., odbornik hranilnice in posojilnice, štrideset let je bil cerkveni pevec, povsodi je bil izredno delaven. Le župansko čast je dosledno odklanjal. Izjemoma je kandidiral za župana ob času J.N.S. režima ter je zadnji čas prevzel predsedstvo Kmečke zveze. Bil je imenovan tudi v okrajni cestni odbor. Dolgo vrsto let je bil naročnik in bralac »Domoljubac in drugih katoliških listov. Kot praktičnemu katoličanu je bilo prejemanje zakramentov življenjska potreba. Iz vojne je prinesel kak bolezen in na Stefanova je po kratkem trpljenju izdihnil v sedem in petdesetem letu starosti. Naj mu bo Bog dober plačnik in naj tolaži njegovo družino.

Srhnatnik pri Vel. Laščah. Tudi v naših krajih je zavladal političen mir. Kar nič več ni tiste živahnosti, kakor je bila ob volitvah. Saj smo pa tudi pošteno zagodili našim J.N.S. arjem. Smo imeli res samo eno isto, a je bila velična udeležba tako množičevina, da so naši nasprotniki, ki so tri leta molžli ubogo občino, izginiti kakor sneg na pomladanskem solncu. Sedaj imamo es pravega moža za župana. Mi, sosede, smo še posebej zadovoljni z njim. Ponosni smo na njega. Kako pa tudi ne? Saj je naš Ivan Jelenc mož na prave mestu, poštenjak, tajnik posojilnice in predsednik katoliške akcije. Tudi vsi ostali odborniki so sami dobri možje. Podžupan Paternost iz Rašice je tajnik mlekarne in predsednik apostolstva moč. Mlekarne ne bi nikoli ne imeli v Laščah, če ne bi bilo našega poštvalnega Patermosta. Pridno delo novega občinskega odbora se vidi povsod. Bog nam je naklonil lepo zimo, naš župan pa izprosi nekaj denarja in tako bodo v par dneh popravljena vsa občinska pota, reveži bodo pa tudi nekaj zaslužili. Tudi koruzo nam je novi občinski odbor že preskrbel za božič. Božične praznike smo preživel kar najlepše. Zaradi lepega vremena je bila naša farna cerkev pri vsaki službi božji nabito polna. Višek pobožnosti in lepote pa je bil na št. Janžev dan, ko nam je pri deseti sv. maši zapel na novo izvežbani mo-

ški zbor pod vodstvom učitelja Brejca. Cela cerkev je častila Boga s petjem in s solzami v obeh. Učitelj Brejce je tisti, ki ga je prejšnji režim tako kruto preganjal. Pred kakim mesecem se je poročil organist naše farne cerkve. Poročil je sestro našega župana Jelenca. Cela fara je vesela tega res katoliškega zakona. Bog jih blagoslovi. Vsem čitateljem želimo blagoslovljeno novo leto 1937!

Raka pri Krškem. — Nadejajoč se, da gremo v naročje boljših časov, smo prestopili prag 100-vega leta. Preden je odšel naš g. p. Lojze Jože nazaj v Ljubljano, ga je doletela žalostna dolžnost. V novoletnem jutru je pokopal svojska na pljučnici umrlega strica Jožeta Pevc iz Kržišč. Tako je doseglo v preteklem letu umrlih visoko število 53. Naj počivajo v miru! Zima je s snegom do sedaj kar prizanašala. Pa bi bilo za jesenske posevke, ki so letos precej slabotni, dobro, da bi jih pokrila snežna odeja, ker se je bati, da bi jim sicer mraz škodoval.

Spodnja Slivnica. Po kratki bolezni je umrla v ljubljanski bolnišnici Marija Gabrijeleč roj. Skubic. Bila je zelo skrbna in vernna krščanska mati in gospodinja, ki je vsa živela za svojo družino. Bila je dalje časa naročnica »Domoljubca«. Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje! — Naša vas šteje 68 števil in je največja v kopranski županiji. V primeri z vami pa imamo pri nas krščanskih listov odločno premalo. Upamo, da se bo letos to število znatno pomnožilo. Priglasilo se je že precej novih naročnikov »Domoljubca«. Dosedanja naročniki ostanite tudi nadalje zvesti vsi brez izjeme. Zeleti bi bilo, da bi vsaj še »Bogoljuba« naročili oni, ki zmorejo naročnino. Res manjka denarja, a pri mnogih manjka še bolj dobre volje. Listom pa, o katerih veste, da niso krščanskega duha, pokažite enkrat za vselej vrata! — Letos smo dobili kot drugo učno moč na naši šoli gđc. Ano Jakličevo, ki se poštvalno posveča krščanski vzgoji naše mladine. Želimo ji pri njenem delu obilnih uspehov in božjega blagoslova.

Crucna. Na svoji večer smo pokopal 24-letnega mladca Čibalka Pavla. Komaj je odedušil vojaški rok, že ga je kruta smrt ugrabila iz srečne in zadovoljne družine. Pokojni Pavel je nameraval študirati, toda, ker je bila njegova ljubezen do rodnih grude večja, je dal šoli alovo in potem pomagal pri domačih delih. Bil je vseokoli fant od fare; verel katoličan in priden delavec, ki bi moral biti v res današnji mladini. Ves navdušen pa je bil tudi za društveno delo, kjer je vedno rad in uspešno pomagal. Ljubili so ga stari, ljubili pa ga je tudi njegov Stvarnik. Za božične praznike ga je vsak k sebi, da se z angeli veselil v raju. — Zalujota naj tolaži Bog, dragi Pavel, Ti pa počivaj v miru!

Poljanska dolina. Dne 27. decembra je umrl cerkovnik podružne cerkve sv. Urbana Antona Frlic. Njegov pogreb je pokazal, kako ga je vse rado imelo. Pokoj njegovi duši, preostanili pa naše sožalje! — Na Silvestrovo in na novega leta dan so v društvenem domu na Trati igrali igro »Pod svobodnim solncem«. Obkral je bila dvorana nabito polna.

Zerjavina pri Brusnicah. Pretekli mesec smo spremili k poslednjemu počitku Martina Ambrožiča iz Zerjavina. Smrt ga je rešila dolgega trpljenja, ki ga je prenašal vdan v božjo voljo. O njegovem ugledu je pričal pogreb, ki se ga s udeležilo mnogo ljudi in gasilski četi iz Brusnic in Dolnjega Mokrega polja. Dolgo je bil cerkveni ključar župne cerkve v Brusnicah. Upajmo, da ga je nebeški ključar sprejel v rajске dvore.

Vrhpolje pri Moravčah. Umril so v nedeljo, 27. dec. nenadoma za kapjo daleč okoli znani in priljubljeni Kolomčev oče iz Zg. Javoršice v 70. letu starosti. Zjutraj so bili še pri maši na Vrhopolju. Ko so prišli domov, jim je naenkrat prišlo slabo in so takoj izdihnil svojo dušo. Kolomčev oče so bili moč odločno katoliškega milijonja, globoko veren in pri zadnjih volitvah navdušen pristaja naše stranke. Zlasti so bili vsestransko izobražen mož. Poznali so dobro sv. pismo strže

L. Ganghofer:

Martini klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Temna rdečica je obtila Ebervajnovno čelo. »Loviti smeš, kjer hočeš in kadar te je volja. Gozd je svoboden in ima pota za vsakogar. Tvojemu očetu pa ne more vzeti nihče, kar ni njegova last.«

»Ni njegova last?« se je zasmejala Reka, kakor da je slišala dober dovtip. »Oče in moji bratje bodo napeli ušesa, ko bodo čuli tako modrost.«

»Nikoli ni bil tvoj oče te dežele gospodar! Kdo mu jo je dal? Kdo podelil in fevd te gore? Kje stoji zapisana pravica, ki si jo prisvajate?«

»V njegovi pesti! In poslušaj moj opomin, menih! To je pismo, ki ga ni še nihče rad prebiral!«

Ebervajn se je vzravnal. »Odprl jo bom, to pest, in bom videl, da stoji zapisano v njej vse, samo ne pravica. Nikoli ni bil tvoj oče drugega, ko služabnik svoje grofovske gospodarice, ki je usodo te dežele izročila v roke Cerkve, v moje roke. Ne prihajam, da bi pregnal tvojega očeta; naj ostane, kot moj prvi služabnik, tudi zanaprej, kar je bil, oskrbnik te krajine. Vendar se bo pokoril redu, ki ga bom ukazal jaz. Pravično kazen bo prevzel nase za vsako krivico, ki jo je bil storil, in bo zaprl pot gnusobi in grehu, ki ga njegovi sinovi nosijo ven iz očetove hiše.«

Reka je prebledela.

In Ebervajn je z resnobno močjo govoril dalje: »Spomni naj, da mi je najrevnejši v svoji bajti drag kot božja

stvar in moje dežele otrok, ki uživa mojo zaščito in mojo ljubezen. Varen mir in prijazna sreča naj vlada pod mojo palico. In veseli dnevi naj najdejo pot v sleherni hišo. Ako mi hoče tvoj oče pri tem delu pomagati, mi bo njegova služba dobrodošla. Ako se bo upiral, ako le skrivi las enemu mojih ljudi, ako iztrga proti pravici le eno bilko iz strehe nedolžnega kmeta, je bil, kar je bil, izbrisal bom njegovo ime, in njegova beseda in ukaz bo v moji krajini kakor dim, ki ga razžene veter. Ponesi svojemu očetu to sporočilo! To mu veleva Ebervajn, prvi prošt v Berhtesgadenu.«

Ebervajn je umolknil; hlapci za njim so se začudeno spogledali. Svajker je stisnil pesti in je z žarečimi očmi visel na patru, celo brat Vampo je pozabil na svoj posel pri ognju, tako da je pričela pečenka že sumljivo rjaveti. Ebervajn je začutil, da ga je nekdo prijel za roko — oglar je klečal ob njem »Ajgel!« je vzkliknil menih, »vstani, ljudje naj poklekajo samo pred Bogom!«

»Ne, gospod, tudi pred ljubeznjotc Ajgel je vstal in s smehom, kakor da mu gre na jok, mrmral v svojo belo brado: »Ko bi bili le vsi tu! Da bi mogli te vsi slišati! Toda tekel bom, kar me ponese noge, in na vse grlo razglašal od hiše do hiše!« Pograbil je palico, in brez pomisleka, da bi utegnili še potrebovati njegove pomoči, se je pognal vprek skozi hosto.

Rekin vranec je nemirno drobnel s kopiti in metal, škrtaje grizoč žvalo, venomer kvišku glavo — začutil je bil ostrogo. Zibaje se, da je sledilo telo slehernemu gibu konja, je sedela Reka v sedlu; grizla si je ustnice, oči so se ji jezno bliskale, in v njeni roki se je tresla šiba, ki jo je bila ulomila v hosti. Potem se je zopet zasmejala, in v tem ko je napanjala vse sile, da bi ukrotila vznemirjenega konja, je porogljivo zaklicala Ebervajnu:

RAZN

Družine z najboljšimi živimi člani na Angleškem. Družine v Hampshire šteje 10 članov, kojih skupna starost znaša 698 let. V Essexu živi druga družina, koje člani so stari in sicer 12 846 let. V neki familiji v Halifax živi 10 bratov in sester, ki so skupno stari 704 leta. Povprečna starost znaša 70 let, najstarejši je star 80, najmlajši 63 let.

Ura iz premoga. Vojni invalid Burussak iz Heidelberga v Nemčiji je izdelal uro, ki vzbuja med ljudmi veliko zanimanje. Sestavljena je namreč iz samih premogovnih kosov in kosčkov, ki jih e Burussak primerno obdelal. Navzlic čudnemu materialu pa gre ta ura prav dobro in točno, kakor ura iz kovinskih delov.

Koliko prebivalstva šteje Rusija? Zadnji uradni podatki o številkah sovjetskega prebivalstva so iz leta 1934. Kažejo, da je v desetletju prebivalstva Rusije naraslo za 25 milijonov duš, samo v zadnjem letu pa za celih 5 milijonov. Če je samo polovica tega števila res-

Iz naših društev

Slovenci v Zagrebu. Zadnji mesec preteklega leta nam je prinesel največ življenja in vrvenja našo družbo, najprej smo se pripravljali na prihod sv. Miklavža, ki je letos obdaroval mnogo posebnih otrok z obleko in drugimi potrebščinami. — 13. decembra je pevski zbor sv. Roka priredil velik koncert božičnih slov. pesmi v župni cerkvi sv. Petra. Tega koncerta se je poleg naših rojakov udeležilo tudi več imenitnih Zagrebčanov, ki so se zelo pohvalno izjavili o petju. Koncert je bil dobro obiskan. — 20. decembra po večernicah je sodnik g. Rant Alojz predaval o tem, kar mora vedeti vsakdo, ki ima opravka s sodiščem in odvetnikom. — Božične praznike smo lepo obhajali pri sv. Roku, katerega cerkva je bila vse dni hitro polna, še Hrvatje so prišli poslušati naše eno petje. Na praznik sv. Stefana smo imeli zadnje predavanje v preteklem letu, in sicer o Ružici in njenem komunističnem brezboštvo. Z uomin pogumom za delo smo stopili v novo leto.

Senčur pri Kranju. Teden za tednom te priosejo v velikem številu, dragi »Domoljub«, med našo farano, pa kar nič nam ne prinese novic iz našega skoraj da svetovnoznane Senčurja. Res je, da bi skoraj lahko spali, tak mir imamo sedaj v Senčurju, toda delamo, delamo. V Prosvetnem domu so uprizorili veseligojo: Dobri vojak Švejk. Tako smo se smejali, da že davno ne tako, prav je tako, vsaj včasih se mora človek malo razvedriti. V nedeljo, dne 10. januarja bodo popoldne ob 3 igro na splošno željo ponovili. Pridite, ne bo vam žal. — Bela žena smrt, kruto gospodarji po naši fari. Na sveti dan smo imeli kar štiri na mrtvaških odrih, med njimi je bila tudi v naših krajih dobro znana »Rebečkova nevesta«, ki so jo revico našli mrtvo v gozdu. Bog jim daj večni

in nove zaveze, študirali pridno knjige pravne vsebine, zato so jih povsod klicali, ko je bilo treba narediti testament. Posebno so se dobro razumeli na zdravilstvo, bodisi za ljudi ali živali. Ne samo iz moravske, tudi iz sosednjih župnij so ljudje hodili k njim po nasvet in pomoč v raznih boleznih. Zato ni čudno, da so ljudje v ogromni množici jih hodili kropiti, ko so ležali na mrtvaškem odru. Pogreb pa je bil tako veličasten kakor malo koga. Spoštovani Kolombevi družini naše sožalje, obetu pa večni pokoj!

načna, potem je Rusija tudi danes še po številu narodov prvi narod v Evropi. To vsekakor je za umirajočo zahodno Evropo resno svarilo.

»Bogovi sovjetski otroci. Leta 1934 je bilo po sovjetskih poročilih vložnih nič manj ko 200.000 tožb proti zanikernim očetom, ki se niso brigali za svoje otroke. Zato je vlada bila prisiljena, da je izdala zakon, po katerem bo kaznovan vsak oče, ki se hoče odtegniti svojim dolžnostim napram otrokom, z zaporom. Policija pa je dobila nalogo, da mora na zahtevo zapuščenih žen loviti njihove može. Odslej bodo v potne liste zaznamovali število otrok in tudi ločite zakonov. Končno imajo prosvetni uradi nalogo, naj skrbijo za to, da bodo očete boljše vršili svojo očetovsko dolžnost. Vse te odredbe kažejo, da zizajo med sovj. težke rane razdrapanega družinskega življenja in da se novi mogotci doslej še ne upajo zdraviti koreninno boleznijo tako, da zopet upostavijo temelj zdravega družabnega življenja — družino.

Palaca nizozemske kraljice v Amsterdamu stoji na 13.000 brunih.

mir! Ker moramo biti bolj kratki v poročilih, zato bomo o drugih zadevah spregovorili pozneje enkrat.

Brusnice. Nedežlo pred božičem smo imeli božičnico, ki jo je privedla naša mladina pod vodstvom gdne učiteljice Danice Kiferle. Igrali so lepo igrice »Svetovna prajlica«, ki jo je sestavila omenjena gospodična sama. Večkrat nas je že razveselila šolska mladina pod njeno skrbno roko. — Na Novega leta dan in v nedeljo nas je popejal g. bogoslovec Anton Vidmar v Bengalijo, kjer deluje njegov brat v misijonih. Lepe slike in lepo predavanje je zbudilo med ljudmi željo, da veak po svojih močeh pomaga našim misijonarjem pri izvrševanju njihove težke dolžnosti. — Na praznik Treh kraljev je bil občni zbor naše podružnice Sadržarskega in Vrtarskega društva. Ob tej priliki je imel strokovni učitelj iz Grma Karel Vrisk predavanje o sadjarstvu. Naši sadjarji so prejeli tudi lepa priznanja: 3 diplome in 43 priznanj z denarnimi nagradami za »Črešnjev dan« in 17 diplom za sadje, razstavljeno na jesenskem velesjemu v Ljubljani. Vsem tem odlikovancem čestitamo!

Komenda. Prosvetno društvo ponovi v nedeljo, 10. januarja ob 3 popoldne igro »Cvrček za pečjo«. Igra je na Štefanovo vsem obiskovalcem tako ugajala, da je splošna zahteva, da jo ponovimo. Vabimo vse, da v čim večjem številu obiščejo našo prireditel. Čisti dohodek je namenjen za zgradbo novega društvenega doma, ki ga gradimo in ki bo v korist in ponos naši domači in okoliški prosveti.

Predšvor. Prosvetno društvo uprizori v nedeljo, dne 10. januarja ob 3 veseligojo v 4 dejanjih »Miki je treba močak«. Pred igro petje mešanega zbora in »Smrkov kuplet«. Vse prijatelje našega odra vlijudno vabimo.

Cemšienik. Prosvetno društvo uprizori v nedeljo 10. januarja ob pol 3 popoldne norčavo burko »Lesena peč«. Pridite v čim večjem številu, da se bomo enkrat »pošteno nasmejali«. — Pevski odsek se pridno pripravlja za pevski koncert, v zvezi s spevoigrjo »Darinkat«, ki ga priredi na pustno nedeljo ob pol 3 popoldne. Za obisk se že vnaprej priporočamo.

St. Janž na Dolenskem. Prosvetno društvo je na novega leta dan in preteklo nedeljo uprizorilo igro »Tri modrosti starega Vanga«. Izvedba sama in scenerija hvalita režiserja. V načrtu imajo še več drugih iger. — Knjižnica spet redno posluje.

Naša mladina rada sega po knjigah, iz katerih črpa pravo krščansko izobrazbo. — Našim prosvetnim organizacijam na kljub se tihotapi med nam nenakonjeno mladino društvo s »kmečko-vzgojnim programom«, o katerem je »Domoljub« že pisal. Katoliški fant in dekle nimata mesta med tako družino.

Artiče pri Brezicah. Za dekanijo Videm se bo osnoval dekanjski odbor dne 17. januarja ob 10 v društveni sobi v Artičah. Vabljeni so predodniki in tajniki vseh prosvetnih društev videmske dekanije, da se tega sestanka in obnega zbora udeleže. — Pod vestnim vodstvom požrtvovalno gđc. Pograjca je tukajšnji Marijin vrter vprizoril dvakrat priljubljeno igro »Petrickove poslednje sanje« v splošno zadovoljnost. Gđc. Pograjca, ki kaže toliko zanimanja za naše bošče otroke, izrekamo svojo toplo zahvalo. — Knjižnica P D je odprta in nudi obiskovalcem vse polno razvedrila pri novih lepih knjigah za zimsko dolge večere.

Z južne zemlje

Mnogi so dvomeče majali z glavami ob misli na naše romanje v Lujan. In tudi nas je ne malo skrbelo, toda brez nič ni ničel in smo privali in vlekli, kakor smo mogli in brusili jezik in podplate. Nekatero nevesočnost je bilo treba pogoltniti in nekatero zapreko premagati, toda z dobrimi pomočniki se že kaj naredi. In razpoloženje, katero je nastalo zadnji čas v slovenski koloniji, je dosti ugodno. Vsaj nobenih nasprotnikov, ki bi naše delo podirali, nimamo in tako je naše vabilo le našo lep sprejem in odmev. Vedno smo jim nabijali ušesa, naj store, kar morejo in dan romanja je pokazal, da besede niso bile zgubljene in so naše dobre dušice v polni meri napravile svojo dolžnost. In ko smo 29. novembra, na dan romanja, vzdignili naše zastave, da napolnimo posebni vlak nas je bilo dolga, dolga procesija in dolg vlak smo napolnili. Peli smo in veseli bili, kakor pač mi Slovenci znamo, a ne zapravili prazničnega razpoloženja, ki je primerno za božjo pot. Saj so preannogi delali sami s seboj račun, da po dolgih letih napravijo spet obračun z Bogom v dobri spovedi. Žal smo bili za spoved nekoliko pozni, ker nismo mogli dobiti bolj zgodaj posebnega vlaka in smo imeli priti v Lujan šele ob 9 uri. Prišli smo si na prvi slovenske trobojnice in stopili v dolgo procesijo, da častno spremimo slovensko zastavo k Mariji na božjo pot.

»To je bila pač pridiga, ki ste jo imeli v svoji umišljeni fari, gospod proš? Toda povejte mi vendar... kolikor vem, ima vsak proš svoj samostan, kakor jezdec konja. Kje stoji vaš samostan? Nikjer ga ne vidim. Mar ga skrivate v kuti kakor mačka v žaklju? Ven z njimi! Saj vidite, kako me muči radovednost!«

»Le rogaj se,« je odgovoril Ebervajm s silo se kroče, da bi bil miren, »ti in tvoji, videli še boste mojo sveto hišo, varno postavljeno na skalo. V božjih rokah je še doselej. Toda leto osorej bo iz line mojega kloštra vabil zvon in njegov glas bo veselo pel vsem dobrim.«

»A tako,« mu je segla Reka smeje v besedo, »in dotlej bodejte molili: »pridi na pomoč, o Gospod!« ... in potrpežljivo čakali, dokler ljubi Bog ne bo toliko uslužen, da vam bo na roki prinesel klošter in ga postavil na prostorček, ki bo vam po volji, sredi zemlje mojega očeta.« Bruhnila je v smeh.

Tedaj se je odzval zadaj za njo jezen glas, oster, da je rezalo: »Gorje ti, zakaj sramotila si Boga!«

Rekin smeh je onemel, osuplo je okrenila obraz in potegnila za vajeti, da se je vranec strmo vzpel.

Izmed drevja je stopil oče Valdram; medla meniška postava s temnim obrazom, bledimi lici in žgočimi očmi. Prijel je križ, ki mu je pod vencem lesenih jagod visel na pasu, ga z iztegnjeno roko dvignil kvišku in stopil proti Reki: »Poglej to znamenje! Znamenje Boga, ki je čul tvojo bogokletno besedo in ki bo poslal uate kazen s sikajočimi bliaki in rušičimi se gorami...«

Reka je vzdignila šibo — toda z obema rokama je morala prijeti za vajeti, da ne bi izgubila oblasti nad konjem, ki se je vedel vedno bolj divje. Jezno je zaklicala: »Spravite mi stran tega blaznika, konj se boji njegovega pogleda!«

»Le sramoti,« se je razvnel Valdram. »spoznala še boš, kakšno modrost krije v sebi to znamenje. Tu! Poglej ga in trepetil Spomnila se ga boš na dan, ko bo ta peklerska lepota padla s tvojega telesa kakor gnila skorja z debla. V ogabje se bo spremenil ves čar, ki z njim dražiš moje oko, segla bo po tebi maščujoča roka in te potegnila...«

Z utripajočimi prsti je segel Valdram po Rekini obleki; toda v istem hipu je stal Ebervajm na njegovi strani in ga prijel za roko. »Kroti se, Valdram! Ne veš, kaj govoriš... in s kom...« Ni mogel dalje govoriti — z obema rokama je moral potegniti stran Valdrama, da ga ne bi zadelo kopito splašene konja.

Ali je bil Valdram s svojo pojavo in obnašanjem ali Ebervajm, ki je tako iznenada priskočil, kar je povsem razbesnilo konja — bijoč s kopiti se je z bučnim rezgetom vzpel v zrak, zasukal se v krogu in se v divjih skokih zadrevil po travniku. Tovorne živali so zbežale v grmovje, kričec so planili hlapi narazen in brat Vampo je v prvem strahu vrgel ražen s pečenko vred čez ramo in šinil v hosto.

Bleda, s stisnjenimi ustnicami in bliskajočimi očmi pod namrščenimi obrvmi je sedela Reka v gugajočem se sedlu, boreč se na vso moč s podivjanim konjem. Toda vranec menda ni več čutil ne vajeti ne žvale. Zdjaj je brcal s kopit, nato se postavljal pokoncu, zdaj skočil naprej, nato iznenada na stran, tako je besnel po ledini; zdaj je prišel preblizu k obrežju, pod nogami se mu je udrila zemlja — da ne bi padel, se je pognal v potok ter besnel v njem sem in tja, da je prschea voda domala zakrivala žival in jahalko, nato je z divjimi skokom stal zopet na bregu. Reka je onahnila v sedlu, pridružen vzkril se ji je utrgal z ustnic, in ko je skoro že padala, je vihral konj proti gozdu.

Slovenska, hrvaška in jugoslovenska zastava so lepo bratsko in složno stopale ena ob drugi, kot smo mi bratsko privedli skupno romanje, Mati božja in Sinjska in Sveta Brata sta kazala pot v Marijino svetišče dolgi procesiji, ki je šla sedemsto glav.

Slovesno so zabučale orgle nam v pozdrav, ko smo stopili v največje tukajšnje svetišče, prijetno je zvenela naša pesem in beseda in molitev, po hrvaško najprej, katerim je govoril G. Kastelic in po slovensko med maso z besedo Doktoričeve. Zadržano so poslušali številni drugi romarji, ko se je sprožila iz kora slovenska pesem in pozorno poslušali in polni hvale dali priznanje potem, ko je slovesnost minila in ko smo se tudi mi pridružili z našimi zastavami marjanski procesiji, katere prirajajo argentinski romarji.

Naše število se je popoldne še povečalo, ker so prišli za nami še mnogi, kateri niso mogli preje z nami. Dobro uro vožnje iz mesta je, 40 km vlaka. In je spet popoldne napolnila naša pesem iz vseh gri velikansko baziliko in smo peli vsi kot na Brezjah: Lepa si lepa si roža Marija in Marija Mati ljubljena.

Nezopazen dan bo ostal to za vse udeležence in morda je začetih lepih še vse lepših slovenskih romanj v bodočnosti. Kljub precejšnji vročini naše veselje razpoloženje in upadalo in je bil vlek na povratku polt vesele pesmi in smo odhajali s sklepom na drugo leto.

Sedaj se pa koptujemo v poletni vročini in pričakujemo Miklavža brez kožuha. Vam, tam doma, pa voščimo božične praznike in srečno novo leto!

Hladnik Janez.

Iz pisarne Kmečke zveze

Pretekla nedelja je bila za Kmečko zvezo zopet živahna. Pripravljali odbori, ki so bili do sedaj zapoznani z drugimi važnimi problemi, so sedaj pobitili, da čimprej osnujejo Krajevne Kmečke zveze in nadoknadijo, kar so do sedaj zamudili. Ustanovni občni zbori so bili v Vidmu-Dobrepoljah, Rovtuh, Dolskem pri Ljubljani in Mali Nedelji. Na vse občne zборе so šli zastopniki glavnega odbora, ki so razložili pomen in program Kmečke zveze. Povsod so zborovalci z zanimanjem sledili predavanjem in prišli do prepričanja, da jim more pomagati iz teža/nega položaja samo dobra stanovska organizacija, v kateri bodo lahko povedali svoje želje in se borili za svoje pravice. V prepričanju, da jim more to nuditi Kmečka zveza, so se oklenili te organizacije, zagotavljajoč ji svojo po-

moč in vsestransko sodelovanje. Položaj, v katerem se danes nahaja naš kmet, ne trpi nikakega odlašanja več. Povsod so bili uresnjeni važni predlogi, za katere naj bi poskrbela Kmečka zveza, logi, za katere mnogi in raznoteri so ti predlogi, ki se ne dajo rešiti na mah. Treba bo dolgega dela in borbe ter sistematičnega dela. Predvsem pa je treba pri našem kmečkem ljudstvu zopet vzbuditi ljubezen do svojega stanu in mu dopovedati, da mora biti strnjel v željah, pa tudi strnjel v delu, ki ga vlaga za izboljšanje svojega položaja.

Vse to se je obravnavalo na teh zborovanjih, poudarek vsega pa je bil, da dokler kmet sam ne bo občutil potrebe do svoje organizacije in vstopil v njo do poslednjega moža in kmečkega fanta, ne bo mogoče zastaviti dela, ki bo s sigurnostjo vodilo od uspeha. Vemo, da je treba pomagati kmetu in sicer na vseh straneh pomagati, ne vemo pa, kje bi bilo začetni in kaj bi se najprej pričelo reševati. Zato pa je dolžnost krajevnih organizacij, da zberejo točne podatke o položaju v svojem okraju in to poročajo svoji centrali, ki bo preučevala vse predloge in napravila načrt, po katerem se bo začelo reševati gospodarsko vprašanje našega kmeta. Zato je predvsem potrebno, da se najprej izvede zunanja organizacija, da ne izostane nobena občina ali župnija izven Kmečke zveze in da se pritegne vse kmečko ljudstvo v našo organizacijo. Poleg nalog, ki smo jih omenili zgoraj, naj obstoji delo še vedno v tem, da se pridobivajo novi člani. Če ni uspel posameznik s svojo prošnjo, če niso uspeli manjše organizacije, bo uspela gotovo Kmečka zveza, če bodo njene predlogi podprti z desetstiči članov. Lahko je zlomiti posamezne palice, a butara, sestavljena iz mnogih palic, predstavlja odporno moč. Stran z malodušjem in nezaupanjem, složno zastavimo delo vsi, ki nam je blagor kmečkega ljudstva iskrena želja, in uspeli bomo. Naše težnje so pravične in potrebne tako za posameznika kakor tudi za ves narod. Pri tem nam bodo stali ob strani vsi, ki so predstavniki naroda.

V nedeljo se je ustanovila za logaški okraj Okrajna Kmečka zveza s sedežem v Dolnjem Logatcu. Sestanka so se udeležili vsi zastopniki Krajevnih Kmečkih zvez in izvolili izmed sebe odbor, ki bo vez med glavnim odborom in osnovnimi edinicami in ki bo pomagal glavnemu odboru pri uresničevanju programa.

Povedali smo že, kako velike važnosti je prav Okrajna Kmečka zveza in poslali smo tudi že to-

zadevno okrožnico. Vsekakor pozna ta mnogo bolj razmere v svojem okraju in je bližja Krajevnim Kmečkim zvezam, ker z njimi živi v osebnem stiku. Do sedaj je ustanovljenih 6 Okrajnih Kmečkih zvez, v kratkem bodo ustanovljene še 3. Prosimo Krajevne Kmečke zveze, ki so na sedetu sreza ali v njegovi bližini, da pobitijo z ustanovitvijo svoje Okrajne organizacije.

RADIO

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13 Cas, spored, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Cas, vreme, poročila. spored. — Četrtek, 7. jan.: 18 Pester spored, 18.40 Slovenščina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 Za razširjenje naše bolnišnice, 20 Večer skladb Riharda Wagnerja, 22.15 Plošče. — Petek, 8. jan.: 18 Zenska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Francoščina, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Plošče, 20.30 Koncert, 22.30 Angleške plošče — Sobota, 9. jan.: 18 Radijski orkester, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19.30 Nacionalna ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 O zunanji politiki, 20.20 »Kisle gobec, 22.15 Lahka glasba, Nedelja, 10. jan.: 8 Plošče, 8.30 Telovadba, 9 Cas, poročila, spored, 9.15 Prenos cerkv. glasbe, 9.45 Verski govor, 10 Koncert godbe na pihala, 11.30 Otroška ura, 12 Radijski orkester, 16 Fantovska vzgoja — samovzgoja, 17 Kmetijska ura, 17.30 Ura pesne glasbe, 18.30 Domači zvoki, 19.30 Nacionalna ura, 19.50 Slovenska ura, 20.30 Koncert, 22.15 Plošče. — Ponedeljek, 11. jan.: 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošče, 18.30 Slovenska narodna pesem, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Radijski orkester, 21 Plošče, 21.15 Komorni trio, 22.15 Harmonika. — Torek, 12. jan.: 18 Koncert radijskega orkestra, 18.40 Filozofska predavanja, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni zvočni tednik, 20 Plošče, 20.15 Werner: »Na ledeni plošči, 21.30 Reproduciran ork. koncert, 22.15 Radijski jazz. — Sreda, 13. jan.: 18 Mladinska ura, 18.20 Pletarj na plan, 18.40 Minimalna delavska mezda, 19.30 Nac. ura, 19.50 Šahovski kotichek, 20 Koncert pevskega zbora »Cankar, 20.45 Plošče, 21.15 Radijski orkester, 22.15 Koncert radijskega orkestra.

Zakaj — tiho? Dva cigana epita v eni pesetli. Kar pridejo tatovi v kočjo in prvi cigan zbudi naravno druga: »Za božjo voljo — tiho, tatovi se prišli! — »Zakaj — tiho?« zakriči drugi. »Kriči morda se ustrašijo in še kaj pustijo!«

Toda ob robu, tik pred prvimi drevesi, je iznenada kleenil, kakor bi ga bila oplazila strela. Zigenot, ribič, ki ga ni videl nihče prihajati, je bil z železno roko zgrabil za vajeti. Potem je potegnil — konj se je vzpel in obstal, hropeč in tresoč se po vseh udih. »Tu sem prišel pa pravi čas!« je zaklical Zigenot smeje se proti Reki, ki je bila že zopet trdno v sedlu. »Drugače bi se ti utegnilo zgoditi kakor sinu kralja Davida, o katerem mi je pripovedoval stari Hiltišalk, da je s svojimi zlatimi lasmi obvisel na vejah...«

»Spusti vajeti!« je siknila Reka z drhtečim glasom. »Za to pomoč se ti ne zahvaljujem!«

Ožgani, moškolepi ribičev obraz je spreletela senca. Toda mirno so zrla jasne svetlorjave oči v dekleta. »Mar sem terjal zahvalo? Videl sem splašnega konja in ga pridržal.« Izpustil je vajeti in odstopil.

Reka je pritisnila ostrogo konju v bok. Hrzaajoč se je žival vzpela in zdrvela po ozki stezi, ki se je izgubljala med drevjem. Pripogibaje se pred vejevjem, je zgrabila Reka vihrajoče lase in si jih ovila okoli vratu.

Nem, vedno še z dvignjenim križem v roki, je stal Valdram in strmel za izginjajočim dekletom. Ebervajm se je obrnil proti njemu z oblakom nejevolje na čelu. »Zelet bi, da bi nam tvoja prevelika gorečnost ta prizor prihranila.«

Valdramu je omahnila roka in suh nasmeh se mu je utrnil z velih ustnic. »Skrbi sam, da boš dosegel več s svojo mlačnostjo! Ne ujemava se, v tebi je človeški dvom in slabost, v meni božja jeza.«

»O tem se ne bova prerokala,« je odvrnil Ebervajm, »toda pomni, Valdram; in hočem zidati, ne poratiti!«

Molče se je Valdram obrnil in stopil v senco dreves.

3

Zigenot je bil pobral s tal protico in leseni lagvič, ki je bil težek in je puščal vodo. Tedaj je obstal pred njim Ebervajm. »Ti si Zigenot, ribič?«

Zigenot je prikimal; namrščil je obrvi in ostro gledal Ebervajmu v obraz. Pristopil je brat Svajker, radoveden, z dobrodušnim nasmehom — ribič mu je očitno ugajal.

»Čul sem že o tebi!« je rekel Ebervajm. »In dobro! Tu moja roka v pozdrav!«

Zigenot ni zganil s prsti; samo okoli ust se mu je zdrznilo, potem je odvrnil: »Segam v roko samo nekemu, ki sem z njim dober. O tebi ne vem ali si moj sovražnik ali prijatelj?«

»Prijatelj sem vseh dobrih ljudi, zato tudi tvoj.«

Ribič je odkimal. »Ne poznam te in sladka beseda pri meni še ni prijateljska.«

Svajker je porfel. »Daj si svetovati, ribič; govori malo bolj ponižno! In sprejmi roko! Ponuja ti jo tvoj novi gospod!«

Zigenot se je umaknil in premeril brata od glave do nog. »Ne umem, kaj govoriš.« Svajker je hotel odgovoriti, toda Ebervajm mu je del roko na ramo in mu mignil, naj molči. »Kako more biti kje nov gospod, kjer ni bilo starega?« je rekel ribič. »Doma sem v hiši, ki ni nikoli plačevala ne dače ne davka in ribolov je moja svobodna lastnina. Nimam nobenega gospoda.«

Smehlajaje se je pogledal Ebervajm v Zigenotove oči. »Tega ti ne verjamem, ribič.«

»Pravim, nimam gospoda in moje besede so ko kamen.«

(Dalje prih.)

Živalski vrt v velemlstu Londonu običe na leto več kot 1.640.000 oseb.

Prezgodaj. Kaj? Pa se vendar nista z možem že aprila. Saj sta poročena šele dober mesec. Da, aprila sva se, ker se ne moreva sporazumeti glede datuma in kraja — srebrne poroke.

Zenska umrljivost je napram moški večja le od 10. do 14. leta in v letih nad 60; večja je tudi v najvišjih starostih od 90 do 100 let. V vseh ostalih življenjskih dobah je manjša.

V zelo suhem predelu Severne Afrike imajo studence, ki izvirajo v zraku. V naglem prehodu iz vročega dne v mrazne noči, se nabira tam rosa na velikih skriljastih ploščah in je je toliko, da ustvari cel studenec.

Da filmski igralci lahko izdihavajo pri zimskih prizorih vidno sapo, rabijo pri tem posebne vrste sladkorčke, ki se raztopijo ter povzročajo vidno sapo iz ust igraka.

2500 milijonov ljudi bi moralo delati, če bi hoteli opraviti isto delo, ki ga izvršijo vsi parni stroji sveta.

Zdravnik Vam pove kako se boste rešili ŽULJEV

»Ni potrebno, da bi trpeli strašne bolečine in da bi Vas samo še trenutek zbadalo v žuljih in da bi Vas peklo otečene noge. Poslušajte še danes tale nasvet zdravnika. Pomozite svoje bolne noge v kopel tople vode, ki vsebuje pest Saltrat Rodella. Ta superoksidogenirana kopel takoj izvleče vnetje in bolečino. Močno učinkovite soli omehčajo žulje tako, da jih lahko s prsti odstranite s koreninami vred. Otekline spahnijo. Lahko nosite čevlje za eno številko manjše in ves dan lahko hodite udobno. Saltrat Rodell se dobi v vseh lekarnah. Cena njegova je neznatna.

GRAHEK ANTON, pekarija, ČRNOMELJ
želi srečne in veselo novo leto
vsem svojim odjemalcem.

Družinska Pratika za leto 1937 je glavni zalogi popolnoma pošla. V knjigarnah in trgovinah v Ljubljani in na deželi se še dobe osamezni izvodi, dokler tudi tam ne bo razprodana.

Srečno in veselo novo leto

želi

„PERSIL“

d. z o. z.

CELJE

Važno opozorilo!

Po praznikih smo pospravljali v trgovini in v skladiščih. Ob tej priliki se je pokazalo da je marsikatero blago nekoliko zmečkano ali drugače malo poškodovano. Da pa ne bi naši odjemalci slučajno kupili poškodovano blago za popolnoma dobro, sem se odločil pri tem blagu cene globoko znižati in vabim svoje ceni odjemalce, da te prilike ne zamudijo. Ta prodaja bo trajala le malo časa. Po znižanih cenah se bo dobilo: razno žensko blago, moški štofi, klobuki, srajce, nogavice itd.

GASILEC ni samo mož, ki požar gasi.

Naročite »GASILCA« pri upravi
v MARIBORU, Koroška cesta 5.

„GASILEC“

je tudi strokovni list slovenskih gasilcev. Za 20 dinarjev dobite v l. 1937 vsak mesec okoli 15. »GASILCA« na 24 straneh. Letos bo »GASILEC« prinašal strokovne članke, ki bodo zanimivi za vsakega: Stavbarstvo, oskrba vode za požarne nezgode na vas; itd.

Se danes pišite dopisnico!

Mali oglasnik

venka drobna vrstica ali nje prosti vejci za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Mizarskega vajenca

sprejem takoj po dogovoru Tratar Jožef, Sv. Rok 20, Mokronog.

Kravo dobro mlekarico, pri tretjem teletu, proda Novak Ignacij, Vn. Gorice 29.

Parcelo okoli 2 orala, posebno po legi in zemlji za vinograd, ali pa kakšno posestvice kupim. Poudbe na upravo Domoljuba pod »Parcela« št. 189.

Hranilno vlogo posojilnice in hranilnice na Catežu, obč. Velika loka, za Din 5600—kupim. Poudbe na upravo Domoljuba pod »Vloga« št. 240.

Smokve dobite najcenejše in najboljše pri M. Kompare, Ljubljana, Pogačarjev trg 1. in v Skocijanu pri »Komparetu«.

Posnematnik in stroj za izdelovanje surovega masla skoraj nov prodam ali zamenjam za kravo. — Vprašati: Gabrjane gora št. 6 nad Skotjo Loko.

Fanta, starost 15 do 20 let, vajenega kmetičkih del, sprejem. Brezovica 49 pri Ljublj.

Kmetičega fanta

do 16 let starega sprejemem za kmetička dela. Zgor. Biška št. 45

Zakonski par pošten, dobi stanovanje in nekaj nujve, ako bi obdeloval vinograd. — Prednost vpokojenci ali obrtniki. Poudbe na upravo Domoljuba pod »Vino-grad 31/251«.

Stroja, ki enlata in šivata pred mesecem kupljena za 4000 Din sedaj 2200, drugi 1300 Din napredaj. Gradaška 8, Ljubljana.

Kože vseh divjačin kupuje Jože Dolenc, krznar, Sv. Petra cesta 19, Ljubljana.

Pozor! Na vsa zimska oblačila dajemo 15—20% popusta. Pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

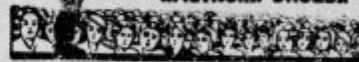
Lepo izbiro sveč za svečelico ima Oroslav Do enc Ljubljana, Wolfova ul. 10.

Lisice, dihurje, kune in drugo divjačino kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Egidij Eber, krznar, Ljubljana Kongresni trg 7.

Ne samo čaj . . . „Naš čaj“

je najboljši domača zeliščna krepljiva pijača. NAS ČAJ dobite v špeh trgovinah. KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

»Moras in njegov gospod. Zena: »Ali moras vedno piti?« — Mož: »Kdo pravi, da moram? Jaz pijem prostovoljno!«

Brinje, fige in slive

dobite v najboljši kakovosti v javnih skladiščih v Ljubljani, Tyrseva ulniška, cesta št. 33. pri tvrdki Fran Pogačnik d. z o. z.

Strašna prisega. »Ali se je res tvoja žena zaklela, da ne gre nikdar več v gore?« — »Res! Radi odmeva . . . ker v gorah ne more imeti zadnje besede.«

HERSAN

COL

Vam pomaga, da zadobite zopet zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sam sebi sovražnik! Bolezni pri meni in bolečine ob mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži HERSAN-čaj. Ali Vas ovira debelost? Bi bili radi vitki? Teda uporabljajte HERSAN-ČAJ

Zaka! trpite bolečine revmatizma in protina, ako to ni potrebno. HERSAN-ČAJ je sredstvo, ki Vam more olajšati muke.

HERSAN-ČAJ pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (zati žili).

Ali res še ne veste, da je HERSAN-ČAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

HERSAN-ČAJ se dobiva v izvornih zavojih v vseh lekarnah.

Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec od: »RADIOŠAN«, Zagreb Dukljanova ulica št. 1

Reg. 1934 D.

Za ženske in neveste

imam tudi letos pripravljeno veliko izbiro najnovejših vzorcev blaga za obleke in plašče, venčke, šopke, nogavice, robce, klobuke, srajce, ter vse, kar je potrebno za celotno balo od posteljnih vložkov do kovtrov itd. Blago dobro, cene nizke, postrežba hitra in poštena!

Ivan A. Grosek

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki
Trebnje

»Domoljuba« stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Dopise in spise sprejemá uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inšerate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Tefelon uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96. — Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čuč.

1937 Srečno Novo Leto!

39.-
49.-

29.-

59.-

99.-

129.-

149.-

109.-

Zahvaljujemo se:

Našim odjemalcem!

za zaupanje, ki ste nam ga v tem letu izkazali ter Vam obljubljam, da Vam bomo tudi v Novem letu služili še bolje in še ceneje.

Prijateljem našega dela!

za moralno pomoč in podporo, ki ste jo izkazali našemu delu pri stremljenju, da stvori blagostanje za nas vse.

Našim dobaviteljem!

za indirektno sodelovanje, s katerim ste nam pomagali izpolniti našo glavno zapoved: Služba odjemalcu. Ob-
ljubljam Vam, da bomo tudi v bodo-
če z vsemi silami delali za napredek
jugoslovanske industrije.

Našim sodelavcem!

za zvesto in iskreno sodelovanje pri strokovnjaškem obuvanju jugoslo-
vanskega naroda, za udano in požrt-
vovalno delo v službi našim odjemal-
cem.

Vsem Vam najiskrenejša
hvala in srečno

Novo Leto 1937

Bata